

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย
รองรับ
นโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี

(Chemical Emergency Response Center : CERC)

สถานที่ : 92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน
เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

โทรศัพท์ : 0 2298 2404 – 7

โทรสาร : 0 2298 2404

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 2
ของ 64

คำนำ

การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างรวดเร็วส่งผลให้เกิดการผลิตและการนำเข้าสารเคมีและวัตถุอันตรายมาใช้เป็นปริมาณมาก ซึ่งกระบวนการผลิต การขนส่ง การจัดเก็บ และการขนถ่ายสารเคมี และวัตถุอันตรายทุกกระบวนการมีโอกาสเกิดอุบัติเหตุจากสารเคมีและวัตถุอันตรายได้ทุกขณะ ประกอบกับสถานการณ์ในปัจจุบันสถานการณ์ด้านสาธารณสุขและภัยด้านความมั่นคงเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย มีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดความรุนแรงและซับซ้อนมากยิ่งขึ้นตามสถานการณ์ ของโลกที่เปลี่ยนแปลง

กรมควบคุมมลพิษ ในฐานะหน่วยงานที่มีบทบาทภารกิจในการสนับสนุนวิชาการ ด้านการเตรียมความพร้อม และสนับสนุนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย ภายใต้แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติและนโยบายการเตรียมพร้อมแห่งชาติ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมีและวัตถุอันตราย เพื่อเป็นช่องทางในการติดต่อประสานงานกับหน่วยปฏิบัติต่าง ๆ รองรับนโยบายและเตรียมความพร้อมแห่งชาติขึ้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมขององค์กรรองรับเหตุฉุกเฉินและสนับสนุนการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย ทั้งในภาวะปกติ และภัยความมั่นคงจากการก่อวินาศกรรมโดยใช้สารเคมีอันตราย รวมทั้งการดำเนินการแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายเพื่อควบคุมป้องกันอันตรายให้กับสาธารณสุข ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม และการวางแผนรักษาฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมให้เกิดความสมดุลเหมาะสมต่อการดำรงชีวิตต่อไป

กรมควบคุมมลพิษ

กรกฎาคม 2551

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 3
ของ 64

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
1. หลักการและเหตุผล	1
2. สมมุติฐาน	3
3. นิยามศัพท์	3
4. หลักการปฏิบัติและบทบาทหน้าที่ขององค์กร	6
• ขอบเขตการปฏิบัติ	6
• การจัดระดับความรุนแรงของเหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย	6
• บทบาทหน้าที่องค์กร	7
- กรมควบคุมมลพิษ	7
- ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี	10
5. หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉิน	15
6. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	18
• การแจ้งเหตุ	18
• การรับแจ้งเหตุ	18
• การติดต่อประสานงาน	21
- การติดต่อประสานงานภายในองค์กร	21
- การติดต่อประสานงานภายนอกองค์กร	21
• วิธีการปฏิบัติการสนับสนุนเหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย	23
• การรายงานและสรุปผลการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย	24
7. รายการเครื่องมือ/อุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย	27
ภาคผนวก	
• ความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ (Response Personnel Safety)	32
• กระบวนการจัดการพื้นที่ปนเปื้อนสารเคมีและวัตถุอันตราย	37
• เทคนิคการกักกันและเก็บกักสารเคมีรั่วไหล	40
• รายชื่อสารเคมีเมื่อทำปฏิกิริยากับน้ำแล้วเกิดก๊าซพิษเป็นอันตรายร้ายแรงต่อระบบทางเดินหายใจ	46
• การปรับสภาพความเป็นกลางกรณีกรดหรือด่างรั่วไหล	49
• หมายเลขโทรศัพท์สำหรับการประสานงานการสนับสนุนการตอบโต้เหตุฉุกเฉินสารเคมี	50
เอกสารอ้างอิง	64

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 4
ของ 64

เรื่อง แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารอันตรายและวัตถุอันตราย

1. หลักการและเหตุผล

การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม ภาคการเกษตร และภาคบริการของประเทศได้เติบโตอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดการผลิตและการนำเข้าสารเคมีและวัตถุอันตรายต่าง ๆ เข้ามาใช้ในประเทศเป็นจำนวนมาก ปัญหาคือสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ นั่นคือการเกิดอุบัติเหตุจากสารเคมีและวัตถุอันตราย ทั้งจากภาคอุตสาหกรรมและภาคการขนส่งหลากหลายรูปแบบทั้งการรั่วไหล เพลิงไหม้ และการระเบิด ดังจะเห็นได้จากสถิติการเกิดอุบัติเหตุจากสารเคมีในรอบปี 2542 - ปัจจุบัน มีจำนวนไม่น้อยกว่า 169 ครั้ง ในขณะที่เดียวกันผู้ประกอบการบางส่วนขาดจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวมจึงก่อให้เกิดการลักลอบนำกากของเสียมาทิ้งยังพื้นที่สาธารณะและเอกชนเองเป็นจำนวนมากซึ่งเหตุการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ก่อให้เกิดส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อมเป็นอันมาก

ภาครัฐได้ตระหนักและให้ความสำคัญการเตรียมความพร้อมในการจัดการสถานการณ์ฉุกเฉินอันเกิดจากสาธารณภัยด้านต่าง ๆ รวมไปถึงสาธารณภัยอันเนื่องมาจากสารเคมีและวัตถุอันตรายและภัยด้านความมั่นคงจากการก่อวินาศภัยด้วยสารเคมีอันตราย จึงได้กำหนดนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติขึ้น เพื่อเป็นกรอบการกำหนดยุทธศาสตร์ แนวทาง มาตรการและแผนปฏิบัติการ เพื่อให้การจัดการสถานการณ์ฉุกเฉินอันเกิดขึ้นมาจากสาธารณภัยและภัยด้านความมั่นคงตั้งแต่ การป้องกันการบรรเทาภัย การระงับภัย และการฟื้นฟูหลักเหตุการณ์ยุติลงแล้วเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ซึ่งให้ความสำคัญกับแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติในการจัดการสถานการณ์ฉุกเฉินอันเกิดจากสาธารณภัยด้านต่าง ๆ และแผนป้องกันประเทศในสถานการณ์ฉุกเฉินเพื่อการจัดการภัยจากการก่อวินาศกรรมด้วยสารอันตราย สำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีบทบาทตามแนวทางปฏิบัติของนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ ประกอบด้วย การจัดเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรเพื่อให้มีความพร้อมในการป้องกัน การบรรเทาภัย การระงับภัยสาธารณภัย และการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ภายหลังเกิดเหตุ การสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน รวมไปถึงการจัดเตรียมแผนปฏิบัติการรองรับเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้น ให้เกิดการประสานและการเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ ดังนั้น กรมควบคุมมลพิษจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายขึ้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมขององค์กร รองรับการสนับสนุนการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย และการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน โดยมีขั้นตอนและรายละเอียดการดำเนินงานที่ชัดเจนและเป็นระบบ พร้อมทั้งให้บุคลากรภายในองค์กรรับทราบและเข้าใจถึงภารกิจ บทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน การประสานงาน ขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงานสนับสนุนองค์กรต่าง ๆ ในการระงับภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย รวมไปถึงการวางแผนควบคุมป้องกันอันตรายของสาธารณชน ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม การติดตามตรวจสอบผลกระทบที่เกิดขึ้นและการวางแผนฟื้นฟูรักษา

 กรมควบคุมมลพิษ POLLUTION CONTROL DEPARTMENT	ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี กรมควบคุมมลพิษ	หมายเลข เอกสาร PCD
แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ	แก้ไขครั้งที่ : 00 วันที่บังคับใช้ : 2550	หน้า 5 ของ 64

สิ่งแวดล้อมให้เกิดความสมดุลเหมาะสมต่อ การดำรงชีวิตของประชาชนและสิ่งมีชีวิต โดยให้สอดคล้อง
 กับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติและแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ. 2548
 นอกจากนี้ กรมฯยังมีบทบาทหน้าที่ในการตรวจสอบและดำเนินการแก้ไขแก้ไขปัญหาผลกระทบที่
 เกิดขึ้นจากการลักลอบทิ้งกากสารเคมี ภายใต้ พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.
 2535 ซึ่งต้องมีแนวทางการประสานงานและขั้นตอนของการปฏิบัติการที่ตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่
 เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในทุกๆระดับทั้งระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด ระดับภูมิภาคและระดับการปฏิบัติใน
 ส่วนกลาง

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 6
ของ 64

เรื่อง แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย

สมมุติฐาน : เตรียมความพร้อมและสนับสนุนการปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีแก่หน่วยงานในระดับภูมิภาคและท้องถิ่นให้สามารถดำเนินการตอบโต้ได้อย่างมีขั้นตอนตามหลักวิชาการและรวดเร็ว สามารถลดผลกระทบจากอุบัติเหตุจากสารเคมีและวัตถุอันตรายที่เกิดขึ้นต่อทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อม และสามารถจำกัดขอบเขตผลกระทบที่เกิดขึ้นให้น้อยที่สุด รวมทั้งสนับสนุนข้อมูลวิชาการด้านการป้องกันและกำจัดสารพิษในการปกป้องสาธารณสุขให้เกิดความปลอดภัยจากการก่อวินาศกรรม

นิยามศัพท์

การเตรียมความพร้อมแห่งชาติ หมายถึง การเตรียมการด้านต่างๆของหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน ภาคประชาชน องค์กรเอกชนและภาคประชาชน ตั้งแต่ภาวะปกติ เพื่อให้พร้อมที่จะป้องกัน บรรเทา และระงับสาธารณภัย ภัยด้านความมั่นคงในสถานการณ์ฉุกเฉิน

ภัยฝ่ายพลเรือน หมายถึง ภัยพิบัติที่สร้างความสูญเสียแก่ชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของประชาชนหรือรัฐอย่างรุนแรงได้แก่สาธารณภัย ภัยทางอากาศและการก่อวินาศกรรมจมน้ำจมนั้นๆ ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้จึงจำเป็นต้องได้รับการบำบัด ช่วยเหลือ และฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาพเดิมอย่างรวดเร็ว

การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน หมายถึง การดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในการป้องกันและบรรเทาอันตรายหรือความเสียหายอันเนื่องมาจากสาธารณภัย ภัยทางอากาศหรือการก่อวินาศกรรม ไม่ว่าจะการดำเนินนั้นจะได้กระทำก่อนเกิดภัยขณะเกิดภัย หรือภายหลังที่ภัยได้ผ่านพ้นไปแล้วและหมายความรวมถึงการอพยพประชาชนและส่วนราชการเพื่อการนั้น

สาธารณภัย หมายถึง ภัยอันมีมาเป็นสาธารณะ ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติหรือมีผู้กระทำให้ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกายของประชาชนหรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือรัฐตามกฎหมายเกี่ยวข้องกับการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

ภัยด้านความมั่นคง หมายถึง ภัยที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ เช่น ภัยจากการก่อวินาศกรรม ภัยจากการก่อการร้าย ภัยจากหุ่นระเบิด/กับระเบิด ภัยทางอากาศ การก่อการจลาจล ภัยจากการสู้รบ และภัยจากการสงคราม เป็นต้น ตามกฎหมายเกี่ยวข้องกับการป้องกันประเทศ และกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

วัตถุอันตราย หมายถึง วัตถุดังต่อไปนี้ วัตถุระเบิดได้ วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ และวัตถุเปอร์ออกไซด์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุแก๊มมันตรังสี วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์ หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 7
ของ 64

ของเสียอันตราย หมายถึง สิ่งใด ๆ ที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนวัตถุอันตรายชนิดต่าง ๆ ซึ่งได้แก่วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ และวัตถุเปอร์ออกไซด์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุกัมมันตรังสี วัตถุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ทำให้เกิดการระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่ทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม

เหตุการณ์ฉุกเฉิน หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญไม่ว่าจะเป็นด้วยความประมาท เลินเล่อ การรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของคนหรือความล้มเหลวจากเทคโนโลยี ซึ่งหากไม่รีบเร่งจัดการแก้ไข โดยเร็วจะก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อม

การรั่วไหลของสารเคมีและวัตถุอันตราย หมายถึง สารเคมีและวัตถุอันตรายรั่วไหล จากภาชนะบรรจุแล้วทำให้เกิดการฟุ้งกระจายขึ้นสู่อากาศ หรือหกตกลงบนพื้นดินหรือไหลลงสู่แหล่งน้ำ

อันตราย หมายถึง สิ่งหรือสถานการณ์ที่อาจทำให้เกิดการบาดเจ็บถึงแก่ชีวิตหรือความเสียหายต่อทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อม

ผลกระทบหรือความเสียหาย หมายถึง ผลของความเสียหายหรือความรุนแรงที่เกิดขึ้น ต่อชีวิต ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม

พื้นที่ผลกระทบหรือพื้นที่ที่เสียหาย หมายถึง อาณาเขตที่มีการแพร่กระจายของวัตถุอันตรายในระดับความเข้มข้นที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพและชีวิตอย่างเฉียบพลัน

ความเสี่ยง หมายถึง โอกาสที่เกิดอันตรายซึ่งอาจถึงแก่ชีวิต หรือเกิดความเสียหายต่อ ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายถึง คำสั่งหรือวิธีปฏิบัติงานที่ระบุอย่างเป็นขั้นตอน และมี รายละเอียดชัดเจนให้สำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉินนำไปปฏิบัติงานอย่างปลอดภัย

หน่วยปฏิบัติและหน่วยสนับสนุน หมายถึง หน่วยปฏิบัติและหน่วยสนับสนุนที่กำหนดใน แผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

หน่วยปฏิบัติการกู้ภัยสารเคมีและวัตถุอันตราย หมายถึง เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉินที่ ได้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรระดับเทคนิค (Hazardous Materials Technician Level) และมีความ ชำนาญในการยับยั้งและหยุดการรั่วไหลวัตถุอันตราย

 <p>กรมควบคุมมลพิษ POLLUTION CONTROL DEPARTMENT</p>	<p>ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี กรมควบคุมมลพิษ</p>	<p>หมายเลข เอกสาร PCD</p>
<p>แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ</p>	<p>แก้ไขครั้งที่ : 00 วันที่บังคับใช้ : 2550</p>	<p>หน้า 8 ของ 64</p>

หลักการปฏิบัติและบทบาทหน้าที่ขององค์กร

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 9
ของ 64

เรื่อง หลักการปฏิบัติและบทบาทหน้าที่ขององค์กร

2. หลักการปฏิบัติ

2.1 ขอบเขตของการปฏิบัติ

กรมควบคุมมลพิษ มีบทบาทหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติด้านการป้องกันการตอบโต้เหตุฉุกเฉินและฟื้นฟูสภาพแวดล้อมของกองอำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในระดับต่าง ๆ ภายใต้แผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ. 2548 จากสาธารณภัยที่เกิดจากจากสารเคมีและวัตถุอันตราย การคมนาคมและการขนส่ง ทั้งในภาวะปกติ ภาวะฉุกเฉิน และการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมภายหลังเหตุฉุกเฉินสิ้นสุดแล้ว รวมทั้งดำเนินการสนับสนุนด้านวิชาการสำหรับการป้องกันและกำจัดสารพิษในการปกป้องสาธารณชนจากภัยการก่อวินาศกรรมด้วยสารเคมีและวัตถุอันตราย ตามนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ รวมถึงการดำเนินการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาจากการล้นเกินทิ้งกากของเสียอันตราย

2.2 การจัดระดับความรุนแรงของเหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย

การจัดระดับความรุนแรงและผลกระทบของเหตุการณ์การรั่วไหลและแพร่กระจายของสารเคมีและวัตถุอันตราย เพื่อกำหนดแนวทางและขั้นตอนสนับสนุนการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 เหตุการณ์ขนาดเล็ก (Potential Emergency Condition)

เป็นสถานการณ์ที่ไม่เกิดอันตรายต่อชีวิต ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม โดยการรั่วไหลอยู่ในขอบเขตที่จำกัด ไม่มีการอพยพประชาชน และปฏิบัติการระงับเหตุได้โดยเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉินในระดับพื้นที่

ระดับที่ 2 เหตุการณ์ขนาดกลาง (Limited Emergency Condition)

เป็นสถานการณ์ที่มีอันตรายและกระทบต่อชีวิต ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อมมากขึ้น มีการอพยพประชาชนออกจากพื้นที่แต่ไม่มากนัก มีการขอความร่วมมือจากหน่วยปฏิบัติการสารเคมีและหน่วยงานสนับสนุนอื่น ๆ เข้าร่วมดำเนินการ

ระดับที่ 3 เหตุการณ์ขนาดใหญ่ (Full Emergency Condition)

เป็นสถานการณ์อันตรายร้ายแรงและส่งผลกระทบต่อชีวิต ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม จำเป็นต้องอพยพประชาชนออกจากพื้นที่เป็นบริเวณกว้าง ต้องการความร่วมมือจากหน่วยปฏิบัติการสารเคมี ผู้เชี่ยวชาญและหน่วยสนับสนุนอื่น ๆ จากจังหวัดใกล้เคียงและจากส่วนกลางเข้าร่วมดำเนินการ

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 10
ของ 64

เรื่อง หลักการปฏิบัติและบทบาทหน้าที่ขององค์กร

2.3 บทบาทหน้าที่ขององค์กร

กรมควบคุมมลพิษ

- จัดเตรียมความพร้อมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของท้องถิ่นในด้านการป้องกันและบรรเทาภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายรวมถึงภัยที่เกิดขึ้นจากการคมนาคมและการขนส่งสารเคมีและวัตถุอันตรายและการดำเนินการลักลอบทิ้งกากของเสีย
- ให้คำแนะนำและเสนอแนะแนวทางในการจัดทำแผนหลักการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และแผนเฉพาะในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านสารเคมีและวัตถุอันตรายด้านคมนาคมและการขนส่งระดับจังหวัด
- สนับสนุนการจัดฝึกอบรมหน่วยงานปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอุบัติเหตุจากสารเคมีของกองอำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติและการดำเนินการแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้งกากของเสีย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้สามารถดำเนินการปกป้องทรัพย์สิน สุขภาพอนามัยของประชาชน ตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด
- ศึกษา ค้นคว้า ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับการป้องกันและระงับภัยที่เกิดขึ้นจากสารเคมีและวัตถุอันตราย
- ประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในระดับต่างๆ ในการวางแผนควบคุมป้องกันอันตรายที่เกิดขึ้นกับประชาชนและสิ่งแวดล้อม จากการระเบิด เพลิงไหม้ และการรั่วไหลของสารเคมีและวัตถุอันตรายและการลักลอบทิ้งกากของเสีย
- ติดตามตรวจสอบและประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการตกค้าง/ปนเปื้อนของสารเคมีและวัตถุอันตราย รวมทั้งการวางแผนดำเนินการฟื้นฟูและรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมให้มีความเหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของประชาชนและสิ่งมีชีวิต
- สนับสนุนในด้านการเผยแพร่ความรู้ในเรื่องการป้องกันและกำจัดสารเคมีและวัตถุอันตราย ในการป้องกันฝ่ายพลเรือนตามแผนการเตรียมพร้อมแห่งชาติ ในด้านการป้องกันและระงับภัยจากการก่อวินาศกรรมด้วยสารเคมีและวัตถุอันตราย

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 13
ของ 64

เรื่อง ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมีกรมควบคุมมลพิษ

1. ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมีกรมควบคุมมลพิษ

1) บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของศูนย์ฯ

- ปฏิบัติการ สนับสนุนการระงับเหตุอุบัติเหตุจากการหกรั่วไหล ระเบิดเพลิงไหม้ การลักลอบทิ้งกากสารเคมีร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- เป็นศูนย์ข้อมูลในการบริหารจัดการอุบัติเหตุและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านวิชาการ เทคโนโลยีในการบริหารจัดการอุบัติเหตุจากสารเคมีและการแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตราย
- จัดทำเกณฑ์มาตรฐานความปลอดภัยการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน
- เป็นศูนย์รับแจ้งเหตุและประสานการจัดการในภาวะฉุกเฉินจากสารเคมีและการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- เสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายระหว่างศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมีกับหน่วยงานภาครัฐทั้งส่วนกลาง ภูมิภาคและท้องถิ่น ภาคเอกชนและประชาชนให้เกิดการบูรณาการในการแก้ไขปัญหาฉุกเฉินจากสารเคมีและการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายทุกภาคส่วน
- ศึกษา รวบรวมข้อมูลและหลักฐานเพื่อวิเคราะห์สาเหตุ ประเมินความรุนแรงของเหตุการณ์ และแก้ไขปัญหาเหตุฉุกเฉินอย่างเป็นระบบ
- จัดเตรียมความพร้อมของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมีเพื่อรองรับการดำเนินงานตามแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ นโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติด้านการต่อต้านการก่อวินาศกรรมและภัยคุกคามนอกประเทศด้านสารเคมีและวัตถุอันตราย
- ตรวจสอบประเมินพื้นที่ที่ได้รับการปนเปื้อนจากมลพิษเพื่อจัดทำมาตรการและแนวทางในการฟื้นฟูการปนเปื้อนสารเคมีในสิ่งแวดล้อม
- กำหนดและจัดทำมาตรการแนวทางในการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมที่มีการปนเปื้อนมลพิษ
- ประสานงานและแนะนำมาตรการ/แนวทางในการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมที่มีการปนเปื้อนมลพิษให้อยู่ในระดับมาตรฐานที่ยอมรับได้ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- จัดทำเอกสารเผยแพร่ทางวิชาการในการส่งเสริม สนับสนุนให้การระงับเหตุฉุกเฉินสารเคมีและการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตราย
- ปฏิบัติงานอื่นๆที่ได้รับมอบหมายอันเนื่องเกี่ยวกับการจัดการอุบัติเหตุจากสารเคมีและการแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตราย

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 14
ของ 64

เรื่อง ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมีกรมควบคุมมลพิษ

2) บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบฝ่ายต่าง ๆ ภายในศูนย์ฯ

ผู้อำนวยการศูนย์ฯ

- กำกับดูแลการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ ให้เป็นไปตามภารกิจหรืองานที่ได้รับมอบหมายจากประธานศูนย์ฯ
- แจ้งขอความร่วมมือจากหน่วยปฏิบัติงานภายในสังกัดควบคุมมลพิษ ในการจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมปฏิบัติงานในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินสารเคมี
- ประสานงานและขอความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องในการเข้าร่วมตรวจสอบและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุภัยสารเคมีที่เกิดขึ้น
- ให้คำแนะนำและข้อมูลแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนเกี่ยวกับผลกระทบอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุภัยสารเคมี
- ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

ฝ่ายอำนวยการ

- รับแจ้งเหตุ
- วิเคราะห์สถานการณ์เบื้องต้น
- ประสานงานระหว่างหน่วยงานปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
- ให้ข้อมูลและคำแนะนำในการระงับเหตุเบื้องต้น
- จัดหาวัสดุอุปกรณ์และบำรุงรักษาอุปกรณ์/เครื่องมือ
- เตรียมความพร้อมของรถปฏิบัติการฉุกเฉินและบำรุงรักษารถปฏิบัติการฉุกเฉิน
- รวบรวมหลักฐานและพยานต่าง ๆ ให้ส่วนที่เกี่ยวข้องในการฟ้องร้องดำเนินคดี
- จัดทำงบประมาณ

ฝ่ายวิชาการ

- พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารเคมีและความปลอดภัย รวมทั้งศึกษารวบรวมข้อมูลอุบัติเหตุภัย
- ศึกษา รวบรวมเทคโนโลยีในการจัดการอุบัติเหตุภัยและฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- ประเมินความเสี่ยงอันตรายเพื่อการฟื้นฟูและประเมินความเสียหายทางสิ่งแวดล้อม
- ให้บริการข้อมูลด้านวิชาการเกี่ยวกับการจัดการสารเคมี
- จัดทำสถิติและรายงานสถานการณ์อุบัติเหตุภัย พร้อมทั้งจัดทำรายงานเหตุฉุกเฉินลง Website ของกรมควบคุมมลพิษเพื่อเผยแพร่แก่ ผู้สนใจและผู้ที่เกี่ยวข้อง

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 15
ของ 64

เรื่อง ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมีกรมควบคุมมลพิษ

ฝ่ายปฏิบัติการ

- สนับสนุนตรวจสอบพื้นที่เกิดเหตุและร่วมวางแผนควบคุมสถานการณ์
- สนับสนุนการเผชิญเหตุฉุกเฉินและควบคุมการรั่วไหล
- ติดตามตรวจสอบการตกค้างของสารเคมีและวัตถุอันตรายจากอุบัติเหตุ
- จัดทำรายงานการตรวจสอบและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา
- เข้าร่วมฝึกปฏิบัติและประสานแผนเตรียมพร้อมภายใต้สถานการณ์จำลอง
- เสนอแนะแนวทางและมาตรการในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุขึ้น

ฝ่ายฝึกอบรมและพัฒนาเครือข่าย

- จัดฝึกอบรมและพัฒนาหลักสูตร
- จัดทำเอกสารเผยแพร่/คู่มือปฏิบัติงาน
- เสริมสร้างและพัฒนาเครือข่าย
- เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 17
ของ 64

หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉิน

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 18
ของ 64

เรื่อง หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉิน

รายการ	การสื่อสาร		
	ที่ทำงาน	มือถือ	โทรสาร
1. ผู้บริหารกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
1.1 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นางอนงค์ เทพสุทิน)	0 2278 8504 0 2278 8507	-	0 2278 8506
1.2 ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ดร.ศักดิ์สิทธิ์ ตรีเดช)	0 2278 8542 - 4	-	0 2278 8545
1.3 รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายชาติรี ช่วยประสิทธิ์)	0 2278 8561-3	-	0 2278 8565
1.4 รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายไพศาล กุวลัยรัตน์)	0 2278 8556-60	-	0 2278 8559
1.5 รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายวิชัย แหลมวิไล)	0 2278 8548	-	0 2278 8550
1.6 รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายดำรงค์ พิเดช)	0 2278 8551 02 278 8553 02 278 8555	-	0 265 6172
2. ผู้บริหารกรมควบคุมมลพิษ			
2.1 อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ (นายสุพัฒน์ หวังวงศ์วัฒนา)	0 2298 2121-2	08 1896 3594	0 2298 2129
2.2 รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ (นางมิ่งขวัญ วิชยารังษฤษดิ์)	0 22982658	08 92014416	022982133
2.3 รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ (นายวิเชียร รุ่งเรืองกิจ)	0 22982150	08 19356143	0 22982153
2.4 ผู้อำนวยการสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย (นางสุณี ปิยะพันธุ์พงศ์)	0 2298 2424	08 9811 2509	0 2298 2425

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 19
ของ 64

เรื่อง หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉิน

รายการ	การสื่อสาร		
	ที่ทำงาน	มือถือ	โทรสาร
3. ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี			
3.1 ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี (นายสุเมธา วิเชียรเพชร)	0 2298 2405	08 9967 1131	0 2298 2404
3.2 นายมานพ บุญแจ่ม นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ	0 2298 2404	08 1450 9891	0 2298 2404
3.3 นายคมสัน องค์กรีชากุล นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ	0 2298 2406	08 1615 9518	0 2298 2404
3.4 นางสาวศศิวิมล แนวทอง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ	0 2298 2404	08 1908 5465	0 2298 2404
3.5 นายสุนทร อุปมาณ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ	0 2298 2404	08 1289 1005	0 2298 2404
3.6 นายเชิดชัย วรแก่นทราย นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ	0 2298 2407	08 9238 8802	0 2298 2404
3.7 นางอภาภรณ์ ศิริพรประสาร นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ	0 2298 2404	08 5063 7929	0 2298 2404
3.8 นางศิรินาท ผ่องญาติ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ	0 2298 2404	08 1821 2101	0 2298 2404

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 20
ของ 64

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 21
ของ 64

เรื่อง ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

5.1 การแจ้งเหตุ

- 1) การแจ้งเหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายรวมทั้งการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตราย ดำเนินการ ดังนี้
 - โทรศัพท์สายด่วน 1650
 - โทรศัพท์ 0 2298 2404 – 7 และ Fax 0 2298 2404
 - โทรศัพท์เคลื่อนที่หมายเลข 08 9967 1131
 - จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E – mail) sumetha.w@pcd.go.th
 - แจ้งด้วยตัวเอง/เอกสาร
- 2) รายละเอียดในการแจ้งเหตุ
 - ข้อมูลผู้แจ้งเหตุ
 - รายละเอียดสถานที่เกิดเหตุและลักษณะของการเกิดเหตุการณ์
 - ข้อมูลเครื่องหมายและสัญลักษณ์แสดงความอันตรายที่ติดหรือปรากฏอยู่ที่เกิดเหตุ
 - ข้อมูลปริมาณการหกรั่วไหลและการแพร่ของสารเคมีและวัตถุอันตรายที่เกิดเหตุฉุกเฉินหรือสถานการณ์การลักลอบทิ้งกากของเสียอันตราย
 - สภาพแวดล้อมใกล้เคียงที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบ เช่น แหล่งน้ำ ชุมชน สถานที่สำคัญทางราชการ โรงเรียน โรงพยาบาล เป็นต้น

5.2 การรับแจ้งเหตุ

- 1) เมื่อได้รับแจ้งเหตุการณให้ผู้รับแจ้งเหตุ (ศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉินสารเคมี) ดำเนินการบันทึก สอบรายละเอียดข้อมูลที่เกิดเหตุตามแบบรายงานรับแจ้งเหตุฉุกเฉิน/ร้องเรียนด้านมลพิษ
- 2) รายงานศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมีเพื่อประเมินเหตุการณ์ ดังนี้
 - กรณีเข้าข่ายเหตุร้องเรียนมลพิษประสานฝ่ายตรวจและบังคับการดำเนินการต่อไป
 - กรณีเข้าข่ายเหตุฉุกเฉินจากน้ำมันรั่วไหลทางทะเล ประสานส่วนมลพิษทางทะเล สำนักจัดการคุณภาพน้ำ ดำเนินตามแผนกลยุทธ์และกระบวนการของแผนปฏิบัติการในการรับมือกับเหตุการณ์น้ำมันรั่วไหลในน่านน้ำไทย ภายใต้แผนปฏิบัติการฉุกเฉินสำหรับกรมควบคุมมลพิษ (PCD Oil Spill Emergency Plan)
 - กรณีเข้าข่ายเหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายและการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายรายงานเหตุฉุกเฉินต่อผู้บริหารกรมควบคุมมลพิษ

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 22
ของ 64

3) ประเมินความรุนแรงเหตุการณ์เพื่อพิจารณาประสานงานให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายหรือแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายกับหน่วยงานที่รับผิดชอบตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

4) แจ้งประสานงานหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมี/วัตถุอันตรายและกากของเสียอันตราย

5) จัดส่งทีมปฏิบัติการเข้าร่วมดำเนินการระงับเหตุฉุกเฉินตามแผนที่กำหนดไว้

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 23
ของ 64

เรื่อง ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ลำดับที่

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี

แบบรายงานรับแจ้งเหตุฉุกเฉิน / เหตุร้องเรียนด้านมลพิษ

เรื่อง

รายละเอียดการรับแจ้ง

วันที่เกิดเหตุ เวลาที่เกิดเหตุ

ชื่อผู้รับแจ้ง ตำแหน่ง โทร.

ชื่อผู้แจ้ง

ที่อยู่เลขที่ หมู่ที่ ซอย ถนน

ตำบล อำเภอ จังหวัด

โทรศัพท์ โทรสาร e-mail

วันที่รับแจ้ง เวลา

บริเวณที่เกิดเหตุ

สถานประกอบการ/โกดัง/โรงงาน/ชุมชน ถนน

ประกอบกิจการ

เลขที่ หมู่ที่ ซอย ถนน

ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต จังหวัด

ลักษณะการเกิดเหตุ หรือมลพิษ

อุบัติเหตุสารเคมีรั่วไหล น้ำมันรั่วไหลในทะเล ระเบิด /เพลิงไหม้

น้ำเสีย ฝุ่นละออง กลิ่นเหม็น เขม่าควัน กากของเสีย เสียงดัง

รายละเอียดเพิ่มเติม

ความเดือดร้อน หรือผลกระทบ

แม่น้ำ ลำคลอง น้ำเสีย ประชาชนเจ็บป่วย / เสียชีวิต

ประชาชนได้รับความเดือดร้อนรำคาญ ทรัพย์สินเสียหาย

รายละเอียดเพิ่มเติม

ความเห็นหรือแนวทางดำเนินการของ ศูนย์ฯ

.....

.....

.....

(.....)

ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี/ผู้แทน

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 24
ของ 64

เรื่อง ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

5.3 การติดต่อประสานงาน

5.3.1 การติดต่อประสานงานภายในองค์กร

- 1) ศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉินสารเคมี 1650 รับแจ้งเหตุและรายงานต่อผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
- 2) ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมีและวัตถุอันตรายรับรายงานแจ้งเหตุการณณ์และประเมินสถานการณ์เบื้องต้น รายงานสถานการณ์ฉุกเฉินต่อผู้บังคับบัญชา
- 3) กรณีเกิดเหตุฉุกเฉินสารเคมีและวัตถุอันตรายหรือเหตุการณ์ลักลอบทิ้งกากของเสียอันตราย และได้รับการร้องขอรับการสนับสนุนการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน และการตรวจสอบพื้นที่เกิดเหตุ และศูนย์พิจารณาแล้วเห็นว่าเกินขีดความสามารถของศูนย์จะต้องดำเนินการประสานขอรับการสนับสนุนจากสำนัก/กอง/ฝ่ายที่เกี่ยวข้องภายในกรมควบคุมมลพิษเพื่อร่วมดำเนินการ

5.3.2 การติดต่อประสานงานภายนอกองค์กร

- 1) เขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและจังหวัดปริมณฑล
 - เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายขนาดเล็กและขนาดกลางเกิดขึ้นในเขตกรุงเทพมหานครให้ประสานงานกับสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร สถานีดับเพลิง สำนักงานเขตต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานครในท้องที่เกิดเหตุฉุกเฉิน สำหรับจังหวัดปริมณฑล (สมุทรปราการ นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม สมุทรสาคร) ให้ประสานแจ้งเหตุต่อสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หน่วยงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของท้องถิ่นพื้นที่เกิดเหตุ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เพื่อสนับสนุนข้อมูลด้านวิชาการสำหรับการจัดการเหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย และร่วมดำเนินการตรวจสอบพื้นที่
 - กรณีเหตุการณ์ขนาดใหญ่มีแนวโน้มก่อให้เกิดความรุนแรงต่อสาธารณชน ทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อม และมีการร้องขอรับการสนับสนุนทรัพยากร ผู้เชี่ยวชาญและทีมสนับสนุนการตอบโต้เหตุฉุกเฉินให้ศูนย์ประสานกับกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนกรุงเทพมหานครหรือกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนระดับจังหวัดหรือระดับพื้นที่ของจังหวัดปริมณฑล และศูนย์บัญชาการในพื้นที่เกิดเหตุ (On Scene Command Post) โดยให้รายงานตัวต่อผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (Incident Commander) เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการ
 - กรณีเกิดเหตุฉุกเฉินจากการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสาธารณชน ทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อมและมีการแจ้งประสานหรือร้องขอการสนับสนุนทรัพยากร ผู้เชี่ยวชาญหรือทีมตรวจประเมินสิ่งแวดล้อมให้ศูนย์ประสานงาน หน่วยงานระดับท้องถิ่น (เทศบาล, องค์การบริหารส่วนตำบล) สำนักงานเขต สำนักงานนายสิ่งแวดล้อมกรุงเทพมหานคร

 กรมควบคุมมลพิษ POLLUTION CONTROL DEPARTMENT	ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี กรมควบคุมมลพิษ	หมายเลข เอกสาร PCD
แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ	แก้ไขครั้งที่ : 00 วันที่บังคับใช้ : 2550	หน้า 25 ของ 64

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 และ 6 หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมปฏิบัติการตรวจสอบพื้นที่ และดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 26
ของ 64

เรื่อง ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

2) นอกเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและจังหวัดปริมณฑล

- เหตุฉุกเฉินสารเคมีและวัตถุอันตรายเกิดขึ้นในต่างจังหวัดนอกพื้นที่กรุงเทพมหานครและจังหวัดปริมณฑลให้ประสานแจ้งเหตุต่อสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หน่วยงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของท้องถิ่นที่เกิดเหตุ และให้ข้อแนะนำทางวิชาการด้านการจัดการอุบัติเหตุจากสารเคมี หรือสนับสนุนข้อมูลสารเคมีและวัตถุอันตรายต่อการตอบโต้เหตุฉุกเฉินสารเคมีและวัตถุอันตรายและประสานการแนะนำมูลวิชาการทางวิชาการให้สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดในพื้นที่เกิดเหตุดำเนินการตรวจสอบ เฝ้าระวังผลกระทบที่เกิดขึ้นและวางแผนป้องกันรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมพร้อมทั้งเข้าร่วมสนับสนุนการปฏิบัติการ

- กรณีเหตุฉุกเฉินสารเคมีและวัตถุอันตรายขนาดใหญ่ เกิดผลกระทบต่อสาธารณสุข ทรัพย์สิน สิ่งแวดล้อม เป็นบริเวณกว้างและมีแนวโน้มจะลุกลามใหญ่โต โดยมีการร้องขอการสนับสนุน ทรัพยากร ผู้เชี่ยวชาญ ให้ทีมสนับสนุนการปฏิบัติการประสานกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนระดับจังหวัดและระดับพื้นที่แล้วแต่กรณี และศูนย์บัญชาการในพื้นที่เกิดเหตุ (On Scene Command Post) โดยรายงานต่อผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการต่อไป

- กรณีเกิดเหตุฉุกเฉินการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสาธารณสุข ทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรง และมีการแจ้งประสานหรือร้องขอการสนับสนุน ทรัพยากร ผู้เชี่ยวชาญ หรือทีมตรวจประเมินสิ่งแวดล้อมให้ศูนย์ประสานงานกับ หน่วยงานท้องถิ่น (เทศบาล, องค์การบริหารส่วนตำบล) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 1-12 หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมปฏิบัติการตรวจสอบพื้นที่และดำเนินการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยทันที

5.4 วิธีการปฏิบัติการสนับสนุนการตอบโต้เหตุฉุกเฉินสารเคมี วัตถุอันตรายและ
การลักลอบทิ้งกากของเสียอันตราย

1) ศึกษา/วิเคราะห์ข้อมูลสารเคมีและวัตถุอันตรายที่เกิดฉุกเฉินจากการหกรั่วไหล เพลิงไหม้ หรือระเบิด หรือรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกากของเสียอันตราย

2) วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ความรุนแรงของเหตุการณ์

3) ส่งทีมสนับสนุนการปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมีและวัตถุอันตรายเข้าพื้นที่เกิดเหตุ และรายงานต่อผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (Incident Commander) และแจ้งบทบาทการดำเนินการของศูนย์ พร้อมบุคลากร ทรัพยากร สนับสนุนการปฏิบัติงาน ส่วนกรณี เหตุฉุกเฉินจากการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตราย ศูนย์ จะจัดส่งทีมผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมตรวจสอบพื้นที่ประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่อไป

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 27
ของ 64

4) ร่วมประเมินภาวะความเป็นอันตรายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากสถานการณ์ฉุกเฉินสารเคมีและวัตถุอันตราย หรือการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตราย

5) ร่วมวางแผนควบคุมและแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายหรือเหตุการณ์ลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายให้เกิดการปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยและเข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

6) ร่วมวางแผนระงับ ควบคุมการรั่วไหล และควบคุมการแพร่กระจายของสารเคมีและวัตถุอันตราย เพื่อป้องกันสุขภาพอนามัยของสาธารณชน และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

7) ดำเนินการตรวจสอบ เฝ้าระวังการปนเปื้อนและสารตกค้างของสารเคมีและวัตถุอันตราย และกากของเสียอันตรายในสิ่งแวดล้อม

8) ประเมินความปลอดภัยของสาธารณชนและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเสนอแนวทางการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบและรายงานต่อผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ เพื่อพิจารณาสั่งการหน่วยปฏิบัติการกู้ภัยที่รับผิดชอบดำเนินการ ส่วนกรณีการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายให้ประสานงานแจ้งหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการต่อไป

9) รายงานผลการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ ต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับ

5.5 การรายงานและสรุปผลการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย และการแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตราย

1) ดำเนินการรวบรวมและประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย หรือการแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายเพื่อรวบรวมรายละเอียดผลการปฏิบัติการระงับการรั่วไหลของ สารเคมีและวัตถุอันตราย รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติการติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวังผลกระทบต่อประชาชน ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม รายละเอียดต้องรวบรวม ดังนี้

- วันและเวลา และสถานที่เกิดเหตุ
- ลักษณะของเหตุการณ์ฉุกเฉิน (การหกหล่น รั่วไหล เกิดเพลิงไหม้ ระเบิดของสารเคมี วัตถุอันตรายและกากของเสียอันตราย)
- ชื่อผู้แจ้งเหตุหรือหน่วยงานแจ้งเหตุ
- ลักษณะของการเกิดเหตุ (สารเคมี/น้ำมัน/กากของเสียรั่วไหล หรือระเบิด/เพลิงไหม้ รวมไปถึงการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตราย)
- ชื่อ ปริมาณ และสภาวะของสารเคมีและวัตถุอันตรายหรือกากของเสียอันตรายที่รั่วไหลหรือแพร่กระจาย
- ระดับความรุนแรงของเหตุการณ์ฉุกเฉิน
- ผลกระทบของเหตุการณ์ (ต่อชีวิต ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม)
- วิธีปฏิบัติระงับการรั่วไหลของสารเคมีและวัตถุอันตรายหรือการแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้งกากของเสีย

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 28
ของ 64

- ผลการระงับการรั่วไหลของสารเคมี วัตถุอันตรายและกากของเสียอันตราย
- วิธีการดับเพลิง/ควบคุมเพลิงหรือการควบคุมเหตุการณ์แล้วแต่กรณี
- ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อมหลังเกิดเหตุ
- ปัญหาและอุปสรรค/ข้อบกพร่อง
- ข้อเสนอแนะ

2) วิเคราะห์และประเมินผลในการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากและแนวทางการป้องกัน/แก้ไขเหตุการณ์

3) จัดทำรายงานเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับเพื่อเสนอแนวทาง มาตรการการป้องกันการแก้ไขและการตอบโต้เหตุฉุกเฉินในอนาคต

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 29
ของ 64

รายการเครื่องมือ/อุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการฉุกเฉิน
จากสารเคมีและวัตถุอันตราย

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 30
ของ 64

เรื่อง รายการเครื่องมือ/อุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย

รายการเครื่องมือ/อุปกรณ์	จำนวน	วัตถุประสงค์ในการใช้งาน
1. รถปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมีและอุปกรณ์สำหรับรถปฏิบัติการฉุกเฉิน ER 1		
1.1 กล้องส่องทางไกล	1 ตัว	- ใช้สำหรับส่องดูป้ายหรือวัสดุสารเคมี
1.2 กล้องวัดระยะทาง	1 ตัว	- ใช้สำหรับส่องวัดระยะทางของจุดเกิดเหตุ
1.3 เครื่องวัดสภาพบรรยากาศอันตราย	1 เครื่อง	- ใช้สำหรับตรวจวัดก๊าซ 5 ชนิด คือ ออกซิเจน ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ค่าความไวไฟ (LEL) VOC ไฮโดรเจนซัลไฟด์
1.4 ชุดตรวจวัดก๊าซแบบหลอด	1 ตัว	- ใช้ตรวจวัดปริมาณความเข้มข้น (ppm) ของสารเคมีชนิดต่างๆ
1.5 เครื่องตรวจวัดรังสี	1 เครื่อง	- ใช้ตรวจวัดความเข้มข้นของกัมมันตภาพรังสีรวม
1.6 วิทยุสื่อสาร	2 เครื่อง	- ใช้ติดต่อสื่อสารกันในระหว่างการปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
1.7 อุปกรณ์ส่องสว่าง	1 ตัว	- ใช้ส่องสว่างในการเข้าตรวจสอบพื้นที่เกิดเหตุภายในอาคาร หรือปฏิบัติการในเวลากลางคืน
1.8 กระดาษตรวจสอบความเป็นกรด-ด่าง (pH)	1 กล่อง	- ใช้วัดค่าความเป็นกรด - ด่าง
1.9 ชุดป้องกันสารเคมีระดับ A	2 ชุด	- ใช้สวมใส่เพื่อป้องกันเมื่อออกปฏิบัติการเกี่ยวกับสารเคมีแล้วแต่สถานการณ์
1.10 ชุดป้องกันสารเคมีระดับ B	2 ชุด	- ใช้สวมใส่เมื่อออกปฏิบัติการเกี่ยวกับสารเคมีแล้วแต่สถานการณ์
1.11 ชุดป้องกันสารเคมีระดับ C	4 ชุด	- ใช้สวมใส่เมื่อออกปฏิบัติการเกี่ยวกับสารเคมีแล้วแต่สถานการณ์
1.12 หน้ากากป้องกันก๊าซพิษแบบเต็มหน้า	4 ตัว	- ใช้ป้องกันระบบหายใจชุดป้องกันระดับ C
1.13 ชุดเครื่องช่วยหายใจ (SCBA)	2 ชุด	- ใช้ป้องกันกันระบบการหายใจในระดับที่มีสารเคมีเข้มข้นสูงใช้กับชุดป้องกันในระดับ A และ B
1.14 ตลับกรองก๊าซพิษ	10 ชุด	- ใช้ป้องกันและกรองไอสารเคมีทางระบบหายใจ
1.15 ถุงมือกันสารเคมี	5 คู่	- ใช้สวมป้องกันมือในการปฏิบัติงานด้านสารเคมี
1.16 รองเท้ากันสารเคมี(บูท)	2 คู่	- ใช้สวมป้องกันในการปฏิบัติงานด้านสารเคมี
1.17 เครื่องตรวจวัดไอระเหยสารอินทรีย์รวม	1 เครื่อง	- ใช้ตรวจวัดไอระเหยของสารเคมีในพื้นที่ปฏิบัติงาน
1.18 ชุดอุดปะกัสารเคมี	1 ชุด	- ใช้ในการป้องกันการรั่วไหลของสารเคมีอันเนื่องจากอุบัติเหตุ
1.19 คู่มือรายชื่อสารเคมี	1 เล่ม	- ใช้สำหรับศึกษาและแก้ไขในการเกิดอุบัติเหตุจากสารเคมี

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 31
ของ 64

เรื่อง รายการเครื่องมือ/อุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย

รายการเครื่องมือ/อุปกรณ์	จำนวน	วัตถุประสงค์ในการใช้งาน
2. รถปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมีพร้อมอุปกรณ์ ER 2		
2.1 เครื่องวัดสภาพบรรยากาศอันตราย	1 เครื่อง	- ใช้สำหรับวัดก๊าซ 5 ชนิด คือ ออกซิเจน ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ค่าความไวไฟ (LEL) VOC ไฮโดรเจนซัลไฟด์
2.2 ชุดเครื่องช่วยหายใจ (SCBA)	4 ชุด	- ใช้ป้องกันกันระบบการหายใจในระดับที่มีสารเคมีเข้มข้นสูงใช้กับชุดป้องกันในระดับ A และ B
2.3 ชุดป้องกันสารเคมีระดับ B	4 ชุด	- ใช้สวมใส่เมื่อออกปฏิบัติการเกี่ยวกับสารเคมีแล้วแต่สถานการณ์
2.4 ชุดป้องกันสารเคมีระดับ C	4 ชุด	- ใช้ใส่สวมเมื่อออกปฏิบัติการเกี่ยวกับสารเคมีแล้วแต่สถานการณ์
2.5 วิทยุสื่อสาร	2 เครื่อง	- ใช้ติดต่อสื่อสารกันในระหว่างการปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
2.6 ชุดตรวจวัดก๊าซแบบหลอด	1 ตัว	- ใช้ตรวจวัดปริมาณความเข้มข้น (ppm) ของสารเคมีชนิดต่างๆ
2.7 หน้ากากป้องกันก๊าซพิษแบบเต็มหน้า	4 ตัว	- ใช้ป้องกันระบบหายใจร่วมกับชุดป้องกันระดับ C
2.8 ตลับกรองก๊าซพิษ	5 ชุด	- ใช้ป้องกันและกรองไอสารเคมีทางระบบหายใจ
2.9 กระดาษตรวจสอบความเป็นกรด – ต่าง (pH)	1 กล่อง	- ใช้วัดค่าความเป็นกรด – ต่างของสารเคมีในที่เกิดเหตุ
2.10 ถังมือกันสารเคมี	5 คู่	- ใช้สวมป้องกันในการปฏิบัติงานด้านสารเคมี
2.11 รองเท้ากันสารเคมี (บูท)	4 คู่	- ใช้สวมป้องกันในการปฏิบัติงานด้านสารเคมี
2.12 ชุดอุดปะกัสารเคมี	1 ชุด	- ใช้ในการป้องกันการรั่วไหลของสารเคมีอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุ
2.13 เครื่องอัดอากาศ	1 เครื่อง	- ใช้สำหรับบรรจุอากาศใส่ถัง (SCBA) ไว้สำหรับปฏิบัติการในพื้นที่เกิดเหตุ
2.14 แผ่นยางปิดฝาท่อระบายน้ำ	1 ชุด	- ใช้สำหรับปิดกั้นท่อระบายน้ำเพื่อไม่ให้สารเคมีไหลลงไปในท่อ
2.15 อุปกรณ์ดูดซับสารเคมี	1 ชุด	- ใช้สำหรับดูดซับและสารเคมีที่หกตรั่วไหล

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 32
ของ 64

เรื่อง รายการเครื่องมือ/อุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย

รายการเครื่องมือ/อุปกรณ์	จำนวน	วัตถุประสงค์ในการใช้งาน
3. รถปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมีพร้อมอุปกรณ์ ER 3		
3.1 ชุดป้องกันสารเคมีระดับ B	4 ชุด	- ใช้สวมใส่เพื่อออกปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมีแล้วแต่กรณี
3.2 ชุดป้องกันสารเคมีระดับ C	8 ชุด	- ใช้สวมใส่เพื่อออกปฏิบัติการเกี่ยวกับสารเคมีแล้วแต่กรณี
3.3 ชุดอุปกรณ์ควบคุมการแพร่กระจายของสารเคมี	1 ชุด	- ใช้สำหรับดำเนินการกักกันและกักเก็บสารเคมีให้แพร่กระจาย
3.4 พัดลมระบายอากาศ	1 ตัว	- ใช้สำหรับระบายอากาศที่ปนเปื้อนไอสารเคมีในพื้นที่อับอากาศหรือระบายไอสารเคมีให้แพร่เข้าไปในอากาศอย่างรวดเร็วเพื่อลดความเข้มข้นของสารเคมี
3.5 ถุงมือกันสารเคมี	20 คู่	- ใช้สวมป้องกันในการปฏิบัติงานด้านสารเคมี
3.6 รองเท้ากันสารเคมี(บูท)	4 คู่	- ใช้สวมป้องกันในการปฏิบัติงานด้านสารเคมี
3.7 หน้ากากป้องกันก๊าซพิษแบบเต็มหน้า	4 ตัว	- ใช้ป้องกันระบบหายใจชุดป้องกันระดับ C
3.8 เครื่องปั่นไฟฟ้า 220 โวลล์	1 เครื่อง	- ใช้สำหรับปั่นไฟฟ้าเพื่อใช้กับอุปกรณ์ที่ต้องใช้ไฟฟ้าในระหว่างปฏิบัติการฉุกเฉิน

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 33
ของ 64

เรื่อง รายการเครื่องมือ/อุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุ
อันตราย

รายการเครื่องมือ/อุปกรณ์	จำนวน	วัตถุประสงค์ในการใช้งาน
4. อุปกรณ์เครื่องมือประจำศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน		
4.1 กระโจมสำหรับล้างตัว	1 ตัว	- ใช้ชำระล้างการปนเปื้อนสารเคมีหลังจากเข้าปฏิบัติแล้ว
4.2 เครื่องตรวจวัดไอระเหยสารเคมี	2 เครื่อง	- ใช้ตรวจวัดสารเคมีชนิดที่มีคุณสมบัติ
4.3 ชุดอุปกรณ์ควบคุมการแพร่กระจายของสารเคมี	1 ชุด	- ใช้สำหรับดำเนินการกักกัน และสารเคมีมิให้แพร่กระจาย
4.4 เครื่องตรวจวิเคราะห์กากของเสียและสารเคมี	1 เครื่อง	- ตรวจพิสูจน์ชนิดกากสารเคมี
4.5 พัดลมดูดอากาศที่ปนเปื้อนสารเคมี	1 ตัว	- ใช้สำหรับระบายอากาศที่ปนเปื้อนสารเคมี ในพื้นที่อับอากาศหรือระบายให้สารเคมีแพร่อากาศอย่างรวดเร็วเพื่อลดความเข้มข้น
4.6 เครื่องตรวจวัดไอสารเคมี	2 เครื่อง	- พิสูจน์ทราบชนิดสารเคมีและระดับความเข้มข้นของสารเคมี
4.7 เครื่องตรวจวัดไอระเหยสารเคมีรวม	1 เครื่อง	- พิสูจน์ทราบชนิดสารเคมีและระดับความเข้มข้นของสารเคมี
4.8 อุปกรณ์ดูดซับสารเคมี	1 ชุด	- ใช้ในการดูดซับสารเคมีที่เป็นของเหลวเพื่อป้องกันการแพร่กระจาย
4.9 หลอดเก็บตัวอย่างสารเคมี	1 ชุด	- เก็บตัวอย่างสารเคมีเพื่อวิเคราะห์

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 34
ของ 64

ภาคผนวก

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 35
ของ 64

เรื่อง ความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ (Responel Personnel Safety)

ความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ (Responel Personnel Safety)

หลักเกณฑ์ในการดูแลความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการประกอบด้วย มาตรฐานการปฏิบัติงาน และการเลือกใช้อุปกรณ์ เพื่อความปลอดภัยในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในการเข้าควบคุมอุบัติเหตุ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่

1. มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedures)

1) ในการประเมินสถานการณ์เบื้องต้น

รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานแจ้งเหตุให้ได้มากที่สุดเกี่ยวกับชนิดและปริมาณของวัตถุอันตรายที่หกรั่วไหล ลักษณะการรั่วไหล (การรั่วไหลทางอากาศ พื้นดิน หรือปนเปื้อนลงในแหล่งน้ำ) รวมทั้งสภาพพื้นที่ที่เกิดเหตุ ประเมินสถานการณ์ในเบื้องต้น

2) การระงับเหตุเบื้องต้น

ต้องมีการกั้นพื้นที่เพื่อควบคุมการแพร่กระจายของสารเคมีและวัตถุอันตรายสู่สิ่งแวดล้อมและเพื่อความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการ รวมทั้งกั้นผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องไม่ให้เข้าในพื้นที่ที่มีการปนเปื้อนของวัตถุอันตราย ซึ่งสามารถกั้นพื้นที่เป็นโซนตามทิศทางลม (รูปที่ 1) โดยแต่ละโซนมีรายละเอียดในการปฏิบัติในพื้นที่ดังนี้

- **พื้นที่อันตราย (Exclusion Zone หรือ Hot Zone)** เป็นบริเวณที่เกิดเหตุและรวมถึงบริเวณที่มีการปนเปื้อนจากไอระเหยของสารเคมีและวัตถุอันตราย หรือบริเวณที่มีการไหลนองของสารเคมีและวัตถุอันตราย การเข้าไปในพื้นที่ของเจ้าหน้าที่หน่วยปฏิบัติการฉุกเฉินและหน่วยปฏิบัติการกู้ภัยสารเคมี (Hazm Team) จะต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมในระดับเอหรือบี ขึ้นอยู่กับชนิดและปริมาณของวัตถุอันตรายนั้นๆ ระยะและขนาดของพื้นที่อันตรายขึ้นกับชนิดของสารเคมีและวัตถุอันตรายที่รั่วไหล และความรุนแรงของสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

- **พื้นที่ปนเปื้อนวัตถุอันตราย (Decontamination Zone หรือ Warm Zone)** เป็นบริเวณควบคุมและขจัดสารเคมีและวัตถุอันตรายที่ปนเปื้อนจากการเข้าปฏิบัติงานในพื้นที่ปนเปื้อน ซึ่งเป็นพื้นที่รอยต่อระหว่างพื้นที่อันตรายและพื้นที่สนับสนุน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ปนเปื้อนสารเคมีและวัตถุอันตรายนี้ จะต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการปกป้องที่น้อยกว่าพื้นที่อันตราย

- **พื้นที่สนับสนุน (Support Zone และ Cold Zone)** เป็นบริเวณที่ไม่มีสารเคมีและวัตถุอันตรายปนเปื้อน และเป็นที่ตั้งของศูนย์บัญชาการในพื้นที่เกิดเหตุ

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

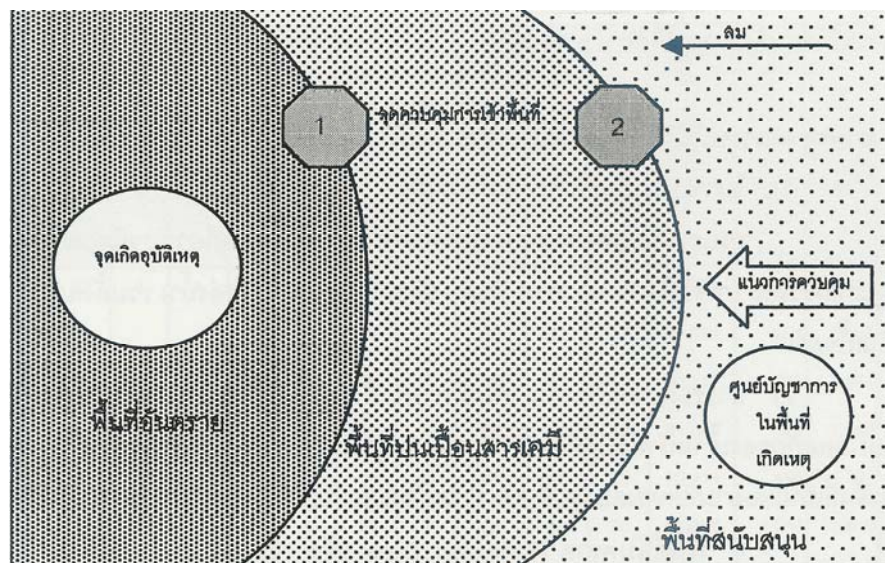
แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 36
ของ 64

เรื่อง ความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ (Responel Personnel Safety)

โดยมีจุดควบคุมการเข้าพื้นที่เพื่อกำหนดการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ผู้เข้าในพื้นที่ ดังนี้

รูปที่ 1 การแบ่งพื้นที่การปฏิบัติงานในเหตุการณ์ฉุกเฉินจากการรั่วไหลของสารเคมีและวัตถุอันตราย

จุดที่ 1 เป็นจุดที่ทีมเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉินหรือทีม HAZMAT ซึ่งต้องสวมชุดป้องกันส่วนบุคคลระดับเอหรือบี ขึ้นอยู่กับความเป็นอันตรายของสารเคมีและวัตถุอันตรายที่รั่วไหลลงเข้าพื้นที่อันตราย

จุดที่ 2 เป็นจุดของทีมเจ้าหน้าที่ที่ควบคุมและขจัดสารเคมีและวัตถุอันตรายที่ปนเปื้อนจากการเข้าปฏิบัติงานในพื้นที่ปนเปื้อนสารเคมีและวัตถุอันตรายของทีมเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉินหรือทีม HAZMAT ซึ่งต้องสวมใส่ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลระดับที่รองกว่าชุดที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉินเข้าไปในพื้นที่อันตราย

รวมทั้ง บ่งชี้ชนิด อันตราย และลักษณะทางกายภาพของสารเคมีและวัตถุอันตราย เพื่อประกอบการพิจารณาการจัดแบ่งพื้นที่การปฏิบัติงาน และวิธีการควบคุมการแพร่กระจายของสารเคมีและวัตถุอันตรายที่รั่วไหล

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 37
ของ 64

เรื่อง ความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ (Responel Personnel Safety)

3) การขจัดสารเคมีและวัตถุอันตราย/ชำระล้าง (Decontamination)

การขจัด/ชำระล้างสารเคมีและวัตถุอันตรายที่ปนเปื้อนจากการเข้าปฏิบัติงานในพื้นที่ปนเปื้อนของทีมเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉินหรือทีม HAZMAT และผู้ป่วย/ผู้บาดเจ็บที่ได้รับการปนเปื้อนจากสารเคมีและวัตถุอันตราย (ดังรูปที่ 2) รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่ประจำอยู่จุดนี้จำเป็นต้องมีการขจัดสารเคมีและวัตถุอันตรายที่ปนเปื้อนก่อนออกนอกพื้นที่ปนเปื้อนกลับเข้าสู่พื้นที่สนับสนุน โดยต้องกักเก็บน้ำที่เกิดจากการขจัด/ชำระล้างสารเคมีและวัตถุอันตรายที่ปนเปื้อนทั้งหมด รวมทั้งเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ต้องทิ้งเพื่อนำไปกำจัดหรือนำบำบัดเอง นำส่งไปกำจัดหรือนำบำบัดกับศูนย์บริการรับกำจัดของเสียอันตราย

รูปที่ 2 การชำระล้างให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่อันตราย

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 38
ของ 64

เรื่อง ความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ (Responel Personnel Safety)

2. การป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (Personal Protective Equipment)

อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลจะมีหลายระดับ เพื่อการป้องกันอันตรายประเภทต่างๆ สำหรับแต่ละสถานการณ์ ได้แก่

ระดับเอ (A) เป็นการป้องกันอันตรายระดับสูงสุดสำหรับการหายใจ การสัมผัสทางผิวหนัง และการสัมผัสทางตา ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ไม่ทราบข้อมูลและอันตรายของสารเคมีและวัตถุอันตรายหรือทราบข้อมูลว่าเป็นสารที่มีคุณสมบัติเป็นอันตรายมากสามารถซึมผ่านผิวหนังได้ หรือสถานการณ์ ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นบริเวณพื้นที่ที่อับอากาศ อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่ต้องสวมใส่เข้าระดับเหตุของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน ได้แก่ ชุดชนิดพิเศษปกคลุมทุกส่วนของร่างกาย รวมทั้งอุปกรณ์อื่นๆ ที่สวมใส่ เช่น อุปกรณ์ปกป้องระบบหายใจชนิดถังอากาศแบบพกพา (SCBA) รองเท้าบูท ถุงมือกันสารเคมีชั้นในและชั้นนอก (ดังรูปที่ 3)

รูปที่ 3 ชุดป้องกันสารเคมี ระดับ A

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 39
ของ 64

เรื่อง ความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ (Responel Personnel Safety)

ระดับบี (B) เป็นการป้องกันอันตรายทางระบบการหายใจสูงสุดเท่าระดับเอและเครื่องมือป้องกันอันตรายจากการสัมผัสทางผิวหนังระดับรองจากระดับเอ ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ทราบข้อมูลชนิดสารเคมีและวัตถุอันตราย หรือมีความเข้มข้นออกซิเจนในอากาศต่ำกว่า 19.5 เปอร์เซ็นต์ โดยการตรวจวัดด้วยเครื่องมือ Oxygen Meter อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่ต้องสวมใส่ในการเข้าระงับเหตุ ของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน ได้แก่ ชุดสวมใส่ชุดสวมใส่ป้องกันสารเคมีพร้อมที่คลุมศีรษะ อุปกรณ์ปกป้องระบบการหายใจชนิดถังอากาศแบบพกพา (SCBA) รองเท้าบูท ถุงมือกันสารเคมี ชั้นในและชั้นนอกและหมวกแข็ง

ระดับซี (C) เป็นการป้องกันอันตรายทางระบบหายใจ การสัมผัสทางผิวหนัง และการสัมผัสทางตาในระดับรองจากระดับบี ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ทราบข้อมูลว่าเป็นสารเคมีและวัตถุอันตรายที่เป็นอันตรายไม่รุนแรงและมีความเข้มข้นของออกซิเจนในอากาศไม่ต่ำกว่า 19.5 เปอร์เซ็นต์ อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่ต้องสวมใส่ในการเข้าระงับเหตุของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน ได้แก่ ชุดสวมใส่กันสารเคมีพร้อมที่คลุมศีรษะ อุปกรณ์ปกป้องระบบหายใจชนิดกรองอากาศ ถุงมือ และรองเท้าบูท แวนนิรภัย และหมวกแข็ง

ระดับดี (D) เป็นการป้องกันอันตรายระดับต่ำสุดหรือปกติ ใช้ในการทำงานตามปกติที่ไม่มีสารเคมีและวัตถุอันตรายปนเปื้อน อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่สวมใส่ ได้แก่ เสื้อแขนยาวและกางเกงขายาวที่รัดกุม ถุงมือ รองเท้าบูท แวนนิรภัย และหมวกแข็ง

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 40
ของ 64

เรื่อง กระบวนการจัดการพื้นที่ปนเปื้อนสารเคมีและวัตถุอันตราย

กระบวนการจัดการพื้นที่ปนเปื้อนสารเคมีและวัตถุอันตราย

ระบุพื้นที่ปนเปื้อน

1. ระบุพื้นที่ปนเปื้อนพร้อมทั้งความเสี่ยงต่อสุขภาพและระบบนิเวศ เช่น พื้นที่ปนเปื้อนจากอุบัติเหตุจากสารเคมี การลักลอบทิ้งกากสารเคมี หรือการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ปนเปื้อน ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อกลุ่มประชากรเสี่ยง อันได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรม สถานที่กำจัดมูลฝอยของเทศบาล หรือเหมืองแร่ ในการนี้ผู้บัญชาการ ฌ ที่เกิดเหตุ/ผู้อำนวยการเหตุฉุกเฉิน/ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนระดับท้องถิ่น จะสั่งให้ดำเนินการในขั้นตอนที่ 1 คือ ประเมินพื้นที่ปนเปื้อนเบื้องต้น และกำหนดพื้นที่เป็น “พื้นที่ที่ต้องมีการประเมินการปนเปื้อน”

ประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพและระบบนิเวศ

2. ผู้ชำนาญการด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Specialists) ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมควรเป็นผู้ดำเนินการประเมินพื้นที่ปนเปื้อนเบื้องต้น และ/หรือหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อม (สำนักงานสิ่งแวดล้อม กทม. สสภ. ทส.จ.) โดยการสืบค้นประวัติการใช้พื้นที่ และการตรวจสอบพื้นที่ชั้นต้น ทั้งนี้เจ้าของพื้นที่จะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการประเมินดังกล่าว แต่กรณีพื้นที่ปนเปื้อนถูกละทิ้งหน่วยงานท้องถิ่น (เทศบาล อำเภอ จังหวัด เป็นต้น) จะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการประเมินไปก่อนล่วงหน้าแล้วเรียกเงินคืนจากเจ้าของหรือจากกองทุนสิ่งแวดล้อมในภายหลัง

การประเมินดังกล่าว ควรระบุชนิดของสารปนเปื้อน เส้นทางรับสาร และประชากรเสี่ยงจากนั้นจึงประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพและระบบนิเวศโดยการเปรียบเทียบระดับของสารปนเปื้อนกับค่ามาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม

3. หน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อม (สำนักงานสิ่งแวดล้อม กทม. สสภ. ทส.จ.) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะเป็นผู้ตรวจสอบรายงานการประเมิน หากพบว่าความเสี่ยงต่อสุขภาพและระบบนิเวศอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ควรเสนอแนะผู้บัญชาการ ฌ ที่เกิดเหตุ/ผู้อำนวยการเหตุฉุกเฉิน/ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนระดับท้องถิ่นสั่งการให้ดำเนินการในขั้นตอนที่ 2 ประเมินพื้นที่โดยละเอียด

4. ผู้ชำนาญการด้านสิ่งแวดล้อม ควรเป็นผู้ดำเนินการประเมินพื้นที่โดยละเอียด (ขั้นตอนที่ 2)

5. หน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อม (สำนักงานสิ่งแวดล้อม กทม. สสภ. ทส.จ.) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบรายงานการประเมินความเสี่ยง หากพบว่าความเสี่ยงต่อสุขภาพและระบบนิเวศอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจะสั่งให้จัดทำแผนการจัดการพื้นที่ปนเปื้อนสารอันตราย (ขั้นตอนที่ 3) และกำหนดให้พื้นที่ดังกล่าวเป็น “พื้นที่ที่ต้องมีการจัดการการปนเปื้อน”

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 41
ของ 64

เรื่อง กระบวนการการจัดการพื้นที่ปนเปื้อนสารเคมีและวัตถุอันตราย

การจัดการความเสี่ยงต่อสุขภาพและระบบนิเวศ

6. ผู้ชำนาญการด้านสิ่งแวดล้อมควรเป็นผู้จัดเตรียมแผนการจัดการพื้นที่ปนเปื้อนสารอันตราย (ขั้นตอนที่ 3) และเสนอแนะวิธีการลดความเสี่ยงโดยการบำบัด การกักกันสารปนเปื้อน หรือการจำกัดการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจะเป็นผู้ตรวจสอบแผนการจัดการพื้นที่ปนเปื้อนก่อนดำเนินการ

7. ผู้ครอบครองพื้นที่ หรือเจ้าของพื้นที่เป็นผู้ดำเนินการหรือรับผิดชอบให้มีการดำเนินการตามแผนการจัดการดังกล่าว หากเป็นการเร่งด่วน ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ/ผู้อำนวยการเหตุฉุกเฉิน/ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนระดับท้องถิ่น อาจกำหนดให้มีการจัดการขจัดสารปนเปื้อน โดยมีหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อมกำกับดูแลให้มีการดำเนินการตามแผน และเรียกคืนค่าใช้จ่ายจากผู้รับผิดชอบในภายหลัง

8. ผู้ชำนาญการด้านสิ่งแวดล้อม ดำเนินการสุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพในการจัดการพื้นที่ (กรณีที่กำหนดว่าพื้นที่ดังกล่าวต้องปราศจากการปนเปื้อน) และจัดเตรียมแผนการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย (กรณีที่กำหนดให้จำกัดการใช้ประโยชน์ในพื้นที่)

ทั้งนี้ ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ/ผู้อำนวยการเหตุฉุกเฉิน/ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนระดับท้องถิ่นจะเป็นผู้ตรวจสอบรายงาน และสั่งให้ติดตามตรวจสอบคุณภาพของน้ำใต้ดินและน้ำผิวดินอย่างต่อเนื่อง (กรณีที่พบว่ายังคงมีสารปนเปื้อนตกค้างอยู่ในพื้นที่)

9. ผู้ชำนาญการด้านสิ่งแวดล้อม ดำเนินการติดตามตรวจสอบพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เพื่อพิจารณาว่าความเสี่ยงต่อสุขภาพและระบบนิเวศจากการปนเปื้อนที่ตกค้างอยู่ อยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือไม่ โดยผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ/ผู้อำนวยการเหตุฉุกเฉิน/ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนระดับท้องถิ่นจะเป็นผู้ตรวจสอบรายงานการติดตามตรวจสอบดังกล่าว

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

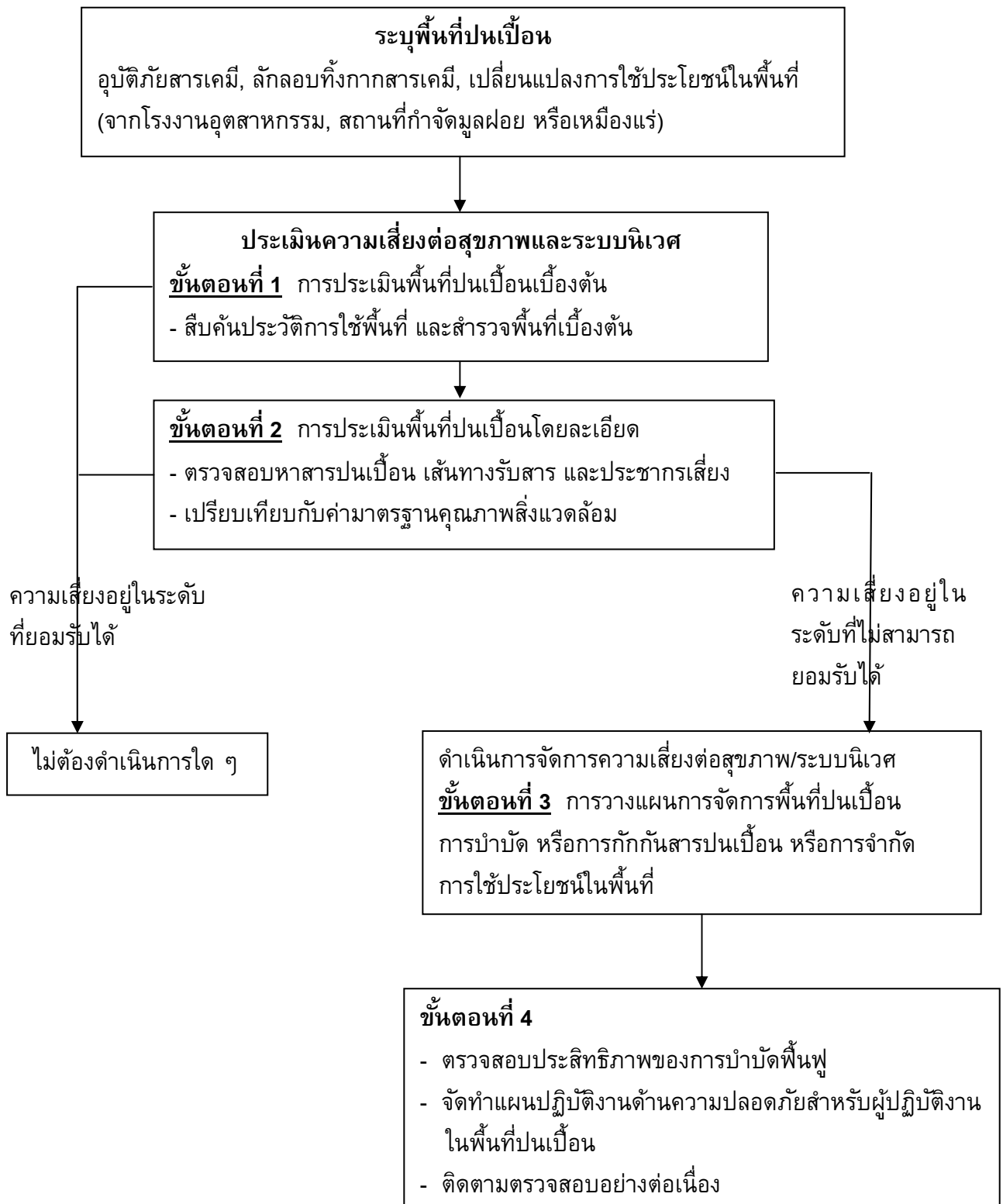
แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 42
ของ 64

เรื่อง กระบวนการจัดการพื้นที่ปนเปื้อนสารเคมีและวัตถุอันตราย

ขั้นตอนการจัดการพื้นที่ปนเปื้อนสารเคมี/วัตถุอันตราย

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 43
ของ 64

เรื่อง เทคนิคการกักกันและเก็บกักสารเคมีรั่วไหล

เทคนิคการกักกันและเก็บกักสารเคมีรั่วไหล

บทนำ

วัตถุประสงค์ในการระงับการรั่วไหลจากสารเคมี คือ การป้องกันและลดผลกระทบในทางลบที่เกิดจากการรั่วไหลของสารเคมีต่อสุขภาพของประชาชน ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อมโดยการระงับการรั่วไหลหรือการควบคุมการแพร่กระจายสารเคมี ที่รั่วไหลและระเหยขึ้นสู่อากาศ ซึ่งมีหลายวิธีการในที่นี่จะกล่าวถึงเทคนิคที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉินใช้กันเป็นส่วนใหญ่ คือ การกักกัน และการเก็บกัก ดังแผนภูมิการระงับการรั่วไหลหรือควบคุมการแพร่กระจายของวัตถุอันตราย ดังแผนภูมิที่ 4

การกักกัน (Confinement) หมายถึง การทำให้สารเคมีที่รั่วไหลออกนอกภาชนะบรรจุหรือบรรจุภัณฑ์ และท่อขนส่งมีพื้นที่การแพร่กระจายน้อยลงทั้งในอากาศ บนดินและในแหล่งน้ำ โดยการลดการระเหยของสารเคมีฟุ้งกระจายในอากาศ จำกัดพื้นที่ที่สารเคมีหกรดและไหลนองบนพื้นดิน และควบคุมการไหลของสารเคมีที่เป็นของเหลวมีให้ลงสู่แหล่งน้ำ

การเก็บกัก (Containment) หมายถึง การทำให้สารเคมีที่รั่วไหลออกจากภาชนะบรรจุหรือบรรจุภัณฑ์ และท่อขนส่งลดน้อยลงหรือหยุดการรั่วไหล โดยการควบคุมรั่ว

การกักกันสารเคมีรั่วไหล

การกักกันสารเคมีรั่วไหลนั้นมีความแตกต่างกันตามคุณลักษณะ สถานะของสารสภาพการรั่วไหล และสภาพการเก็บกักของสารในภาชนะบรรจุ เช่น สารเคมีรั่วไหลฟุ้งกระจายในอากาศหรือสารเคมีหกรดและไหลนองพื้นดิน และสารเคมีรั่วไหลลงสู่แหล่งน้ำ

1) การกักกันสารเคมีที่รั่วไหลฟุ้งกระจายในอากาศ

การรั่วไหลของสารเคมีที่อยู่ในสถานะก๊าซ ไอระเหย และอนุภาคแขวนลอยขึ้นสู่อากาศ เป็นสถานการณ์ที่อันตรายมากที่สุด เนื่องจากสารเคมีสามารถแพร่กระจายได้อย่างรวดเร็วจากกระแสลมและสภาวะอากาศ ทำให้พื้นที่ผลกระทบมีบริเวณค่อนข้างกว้าง นอกจากนี้กลุ่มก๊าซ หรือไอระเหยของสารอาจเป็นพิษ กัดกร่อน ไวไฟ หรือมีคุณสมบัติเป็นอันตรายอื่นๆได้

การควบคุมสารหรืออนุภาคแขวนลอยในอากาศ โดยเฉพาะที่มีการรั่วไหลปริมาณมากในขั้นแรกจะต้องพิจารณาว่าสามารถป้องกันหรือลดปริมาณการฟุ้งกระจายโดยการเก็บกักได้หรือไม่ หากไม่สามารถทำได้อาจใช้วิธีการฉีดพ่นของเหลว (น้ำ) ให้ไปจับไอระเหยหรือสารไว้ หรือใช้เทคนิคการเป่าให้กระจาย ขึ้นอยู่กับปริมาณสารที่รั่วไหลและสภาพอากาศ เช่น ความชื้น อุณหภูมิ ทิศทางและความเร็วลม ซึ่งมีผลอย่างมากต่อการก่อตัวเกิดเป็นกลุ่มไอหนาแน่น และการกระจายตัวของสาร ถ้ากลุ่มไอหนาแน่นมีขนาดใหญ่ จะต้องพิจารณาการอพยพประชาชนออกนอกพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบโดยทันที

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 44
ของ 64

เรื่อง เทคนิคการกักกันและเก็บกักสารเคมีรั่วไหล

การพ่นน้ำเป็นละอองเล็ก (Fog Pattern) ทำให้กลุ่มไอรระเหยที่หนาแน่นกระจายตัวและอาจใช้ได้สำหรับสารเคมีบางชนิดที่มีจุดเดือดสูงกว่าอุณหภูมิอากาศที่ฉีดพ่น ซึ่งสารเคมีกลุ่มนี้จะกลั่นตัวเป็นของเหลว จึงควรมีพื้นที่สำหรับเก็บกักชั่วคราว เช่น ทำกำแพงกัน จากนั้นสูบลมของเหลวใส่ภาชนะบรรจุส่งไปกำจัดอย่างเหมาะสมต่อไป การใช้วิธีการนี้ ควรพิจารณาอย่างรอบคอบเนื่องจากอาจทำให้เกิดดินในบริเวณดังกล่าวปนเปื้อนซึ่งต้องการฟื้นฟูอีก

การเข้าไปใกล้กับจุดที่สารเคมีรั่วไหลฟุ้งกระจายต้องเข้าไปในทิศทางเหนือลมเสมอ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉินจะต้องสังเกตทิศทางลม และใช้เครื่องมือตรวจอ่านค่าชนิดสารและวัดค่าความเข้มข้นของสารโดยตรง เพื่อตรวจสอบและประเมินวิธีการฉีดพ่นที่ใช้ ทั้งนี้ สารเคมีที่เบากว่าอากาศ (มีความหนาแน่นน้อยกว่าความหนาแน่นของอากาศ) จะฟุ้งกระจายและลอยตัวสูงในบรรยากาศและถูกเป่าไปในทิศทางใต้ลม ส่วนสารที่หนักกว่าอากาศมีแนวโน้มที่จะลอยตัวอยู่ในระดับพื้นดินไปตามความสูงต่ำของสภาพภูมิประเทศหรืออาจถูกลมพัดเคลื่อนที่ไป

2) การกักกันสารเคมีที่หกบนพื้นดิน

โดยทั่วไปสารเคมีในสภาพของแข็งเมื่อหกบนพื้นจะเก็บกักได้ง่ายที่สุด แม้ในกรณีของภาชนะบรรจุขนาดใหญ่ที่ใช้ขนส่งแตก โดยปิดกั้นพื้นที่ที่มีการหกและปกคลุมด้วยพลาสติกหรือผ้าใบหรือวิธีอื่นที่ป้องกันการฟุ้งกระจาย

การหกที่เกิดจากสารเคมีที่เป็นของเหลวจะทำการกักกันได้ยากกว่า ในบางกรณีการกักกันอาจจะมีอยู่แล้วสถานที่เก็บสารเคมี เช่น ลานวางถังจะมีกำแพงกันหรือเชือกกันโดยรอบเพื่อกักกันของเหลวที่รั่วไหลปริมาณมาก เป็นต้น

เทคนิคในการควบคุมการหกบนพื้นดิน ได้แก่ การเบี่ยงเส้นทางไหล การทำกำแพงกันและการเก็บ การตัดสินใจใช้เทคนิคใดขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ได้แก่ เวลา บุคลากร อุปกรณ์ เครื่องมือ ลักษณะสารเคมี ผลกระทบและอันตรายจากสารเคมีที่รั่วไหล ในหลายๆ กรณีอาจใช้ทั้ง 3 วิธี โดยเบี่ยงเบนการไหลของสารเป็นขั้นแรก กันด้วยกำแพงแล้วรวบรวมเก็บสารเคมี

(1) การเบี่ยงเส้นทางไหล (Diversion) หมายถึง การควบคุมการไหลของของเหลวไปยังอีกพื้นที่หนึ่งเพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนหรือสิ่งแวดล้อม โดยทั่วไปมักทำคันดินหรือกำแพงเบี่ยงเพื่อเปลี่ยนเส้นทางไหลของของเหลวที่หก ซึ่งจะต้องทำตักหน้าอย่างรวดเร็วจึงจะได้ผล เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉินควรวางแผนล่วงหน้าสำหรับการสร้างกำแพงเบี่ยงหรือสิ่งกีดขวาง เช่น ควรจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ต้องใช้ และแบ่งหน้าที่การทำงาน สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการสร้างกำแพงเบี่ยง คือ ความเร็วและมุมการไหลของสาร ของเหลวที่เคลื่อนที่ได้เร็วควรใช้คันกันที่ทำมุม 60 องศาหรือมากกว่าเพื่อสกัดกั้นสารที่รั่วไหลไปตามทิศทางที่ต้องการ

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 45
ของ 64

เรื่อง เทคนิคการกักกันและเก็บกักสารเคมีรั่วไหล

(2) การกั้นด้วยกำแพง (Diking) หมายถึง การใช้สิ่งกีดขวางกักกันหรือควบคุมการไหลให้ห่างออกจากบริเวณที่เป็นพื้นที่อันตราย โดยวัสดุที่ใช้ทำเป็นกำแพง อาจใช้ดิน กิ่งไม้ กระจาด บันได ฯลฯ และกันการรั่วซึมโดยยึดปะด้วยวัสดุสังเคราะห์ (หรือสารโพลีเอทิลีน) การปูพื้นด้วยพลาสติกในการสร้างกำแพงกั้น ต้องพิจารณาพลาสติกที่ทนต่อการกัดกร่อนของสารเคมี รูปร่างของกำแพงที่สร้างขึ้นอยู่กับอัตราการไหลและปริมาณของสารที่รั่วไหล เช่น ของเหลวหนักหรือที่เคลื่อนตัวช้า ควรกักกันด้วยการสร้างกำแพงกั้นรูปวงกลม ของเหลวที่เคลื่อนที่เร็วควรกักกัน โดยกำแพงรูปตัววีในระดับพื้นที่ต่ำกว่า

(3) การเก็บ (Retention) หมายถึง การกักกันสารเคมีชั่วคราวในพื้นที่ซึ่งสามารถใช้รับสภาพให้เป็นกลาง หรือเจือจางความเข้มข้นให้น้อยลง หรือที่สามารถสูบออกได้ เช่น การเก็บของเหลวไว้ในบ่อ สระ แอ่ง หรือท่อระบายน้ำ ซึ่งเป็นเทคนิคที่ใช้ได้ดีในบางสถานการณ์ที่ไม่อาจทำการเบี่ยงเส้นทางไหล หรือกั้นด้วยกำแพง

3) การกักกันสารเคมีไหลลงสู่แหล่งน้ำ

การกักกันสารเคมีไหลลงสู่แหล่งน้ำสามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่

(1) การสร้างเขื่อนน้ำล้น (Overflow Dam) ใช้ในกรณีที่สารเคมีที่ไหลลงสู่แหล่งน้ำเป็นของเหลวที่ไม่ละลายน้ำหรือละลายน้ำได้น้อย มีความถ่วงจำเพาะมากกว่าน้ำ โดยการสร้างสิ่งกีดขวางดักไว้ วิธีนี้ใช้ได้ผลดีที่สุดกับแหล่งน้ำที่ไหลช้าและมีหน้าตัดแคบ

(2) การใช้บูม (Boom) วางลอยบนน้ำเพื่อดักสารเคมี ใช้ในกรณีที่สารเคมีมีคุณสมบัติลอยน้ำและไม่ละลายน้ำหรือละลายได้น้อย แล้วจึงกวาดสารเคมีจากผิวน้ำด้วยเครื่องกวาด การใช้บูมมักไม่ได้ผลในแหล่งน้ำขนาดใหญ่ แต่เป็นวิธีที่ใช้รวดเร็วในการกักกันของเหลวที่ไหลในลำธารแคบๆ และไหลช้า

(3) การใช้ไซฟอน (Syphon) เพื่อควบคุมและกักกันสารเคมีที่ลอยเหนือผิวน้ำโดยการสร้างเขื่อนกันน้ำและวางท่อดูดน้ำใต้ระดับสารเคมีออกสู่ภายนอก โดยมีระดับน้ำออกต่ำกว่าน้ำเข้า หรือใช้วิธีการสร้างเขื่อนกันน้ำโดยเปิดช่องระบายด้านล่าง (Underflow Dam) เพื่อระบายน้ำออกโดยสารเคมีจะถูกกักไว้บนผิวน้ำ วิธีนี้เหมาะสำหรับทางน้ำไหลที่แคบ

(4) การสร้างแนวรั้วกรองสารเคมี (Filter Fence) โดยการสร้างรั้วตาข่ายที่ทำด้วยฟางหรือหญ้าแห้งสำหรับกรองของสารเคมี เหมาะสำหรับบริเวณที่มีกระแสน้ำแรง และใช้ได้เฉพาะกับสารปนเปื้อนประเภทน้ำมัน

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 46
ของ 64

เรื่อง เทคนิคการกักกันและเก็บกักสารเคมีรั่วไหล

การเก็บกักสารเคมีรั่วไหล

การเก็บกักสารเคมีที่รั่วไหลทำได้โดยการควบคุมการรั่วที่ภาชนะบรรจุสารเคมี เช่น ถังขนาดเล็ก เส้นท่อ และแท่งบรรจุขนาดใหญ่

1) การควบคุมการรั่วของถังขนาดเล็ก (Drum)

การรั่วไหลจากถังขนาดเล็กส่วนใหญ่พบบ่อยครั้งที่เกิดจากรูรั่วบนถัง ซึ่งสามารถควบคุมได้โดยการจับให้ถังอยู่ในตำแหน่งที่รูรั่วนั้นอยู่สูงกว่าระดับของเหลวหรือของแข็ง โดยการกลิ้งถังอย่างรวดเร็วให้ตำแหน่งของรูรั่วขึ้นมาอยู่ด้านบนหรือจับถังตั้งขึ้นในกรณีที่เกิดการรั่วเล็กน้อยที่บริเวณฝาของถัง ให้หยุดการรั่วไหล โดยการหมุนปิดฝาให้แน่น

การปะรูรั่วที่ถังจะต้องกำจัดสีในพื้นที่ที่มีรูด้วยแปรงลวดจนกระทั่งถึงเนื้อโลหะ แล้วตอกลิ้มไม้เข้าไปในรูรั่วด้วยค้อน และใช้ Lead Wool อุดรูรั่วรอบๆ ลิ้มไม้เพื่อผนึกให้แน่นขึ้น ตัดลิ้มไม้ส่วนเกินออก แล้วติดเทปอลูมิเนียมทับลิ้มไม้และทาวาสตักกันซึมบนเทปอีกชั้นหนึ่งโดยให้ผิวของเทปเรียบเสมอกับผิวของถัง

โดยทั่วไปรูรั่วหรือรอยรั่วที่เกิดจากการที่มแท่งจากการใช้รถออก สามารถใช้ที่อุดหรือลิ้มที่หนีบถังที่ทำเอง สามารถใช้ในการปะรูรั่วที่ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 3 นิ้ว ที่หนีบหรือปะถังประกอบด้วย 3 ส่วน คือ แผ่นนีโอพรีน โลหะรูปตัวที แผ่นรองด้านหลังที่เป็นโลหะ วิธีการปะมีดังนี้

- งอปลายด้านเล็กของแผ่นโลหะรูปตัวทีไปทางด้านหลังของแผ่นโลหะ
- สอดแถบของตัวหนีบผ่านช่องที่เกิดจากการงอของปลายด้านเล็กของโลหะรูปตัวที
- ทากาวแผ่นนีโอพรีนให้ติดกับแผ่นโลหะที่รองด้านหลัง เพื่อช่วยผนึกอากาศได้

เมื่อทาบบนรูรั่วนั่ง

- วางที่หนีบรอบถัง วางแผ่นยางบนรู และขันที่หนีบให้แน่น

2) การควบคุมการรั่วของเส้นท่อ

การควบคุมสามารถทำได้โดยใช้จุก (Plug) ที่มีความยืดหยุ่นขยายได้ อาจมีหรือไม่มีช่องระบายอากาศก็ได้ โดยอุดเส้นท่อที่ตำแหน่งรั่วและขันน็อตหกเหลี่ยมให้แน่นทำให้แผ่นยางถูกอัดไปตามแนวแกนยาว แผ่นยางจะขยายตัวครอบคลุมความกว้างของท่อ และปิดช่องระบายอากาศ

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 47
ของ 64

เรื่อง เทคนิคการกักกันและเก็บกักสารเคมีรั่วไหล

3) การควบคุมการรั่วของแทงค์บรรจุขนาดใหญ่

รูรั่วของแทงค์บรรจุมักเกิดที่ผนังของแทงค์บรรจุหรือระบบท่อและวาล์วที่ติดตั้งบนตัวยานพาหนะ ในกรณีที่รูรั่วหลายจุดเกิดขึ้นให้ควบคุมรูรั่วที่อยู่ต่ำกว่าระดับของเหลวก่อน อย่างไรก็ตามไม่ควรละเลยรูรั่วที่อยู่เหนือระดับของเหลว เพราะไอระเหยสามารถแพร่กระจายออกสู่ภายนอกและส่งผลกระทบต่อประชาชนได้ หรืออากาศภายนอกอาจเข้าสู่ภายในแทงค์ ทำให้ไอระเหยภายในช่องว่างของแทงค์ติดไฟได้

รูรั่วขนาดเล็กอาจกักกันด้วยการวางถังรองรับของเหลวที่ไหลออกมา สำหรับรูรั่วขนาดใหญ่ให้ทำการอุดด้วยไม้ปลายแหลมหรือลิ่มหรือวัสดุอื่นที่สามารถใช้อุดได้

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

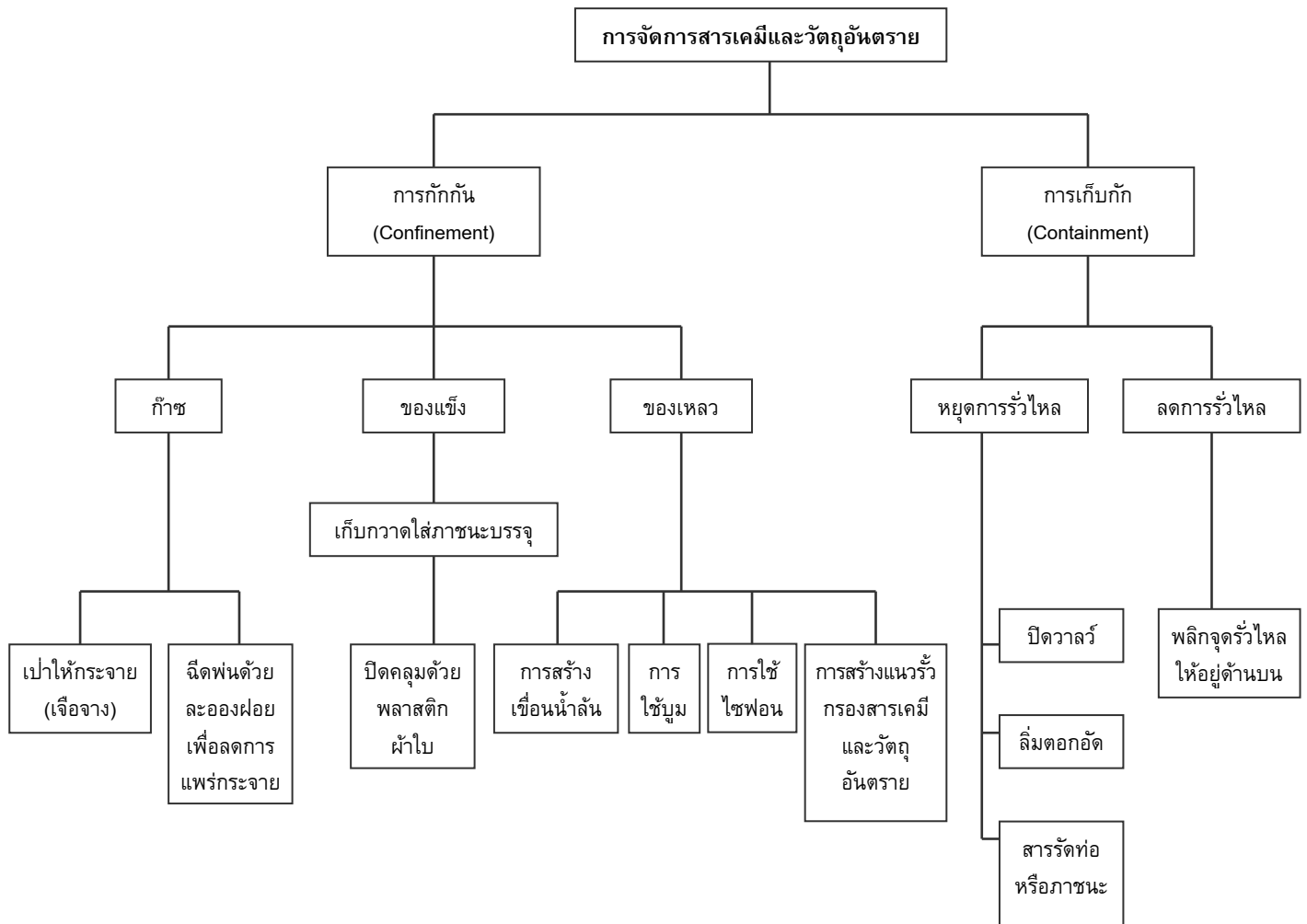
หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 48
ของ 64

เรื่อง เทคนิคการกักกันและเก็บกักสารเคมีและวัตถุอันตรายรั่วไหล

แผนภูมิที่ 4 การระงับการรั่วไหลหรือควบคุมการแพร่กระจายของสารเคมีและวัตถุอันตราย

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 49
ของ 64

เรื่อง รายชื่อสารเคมีเมื่อทำปฏิกิริยากับน้ำแล้วเกิดก๊าซพิษเป็นอันตรายร้ายแรงต่อระบบทางเดินหายใจ

รายชื่อสารเคมีเมื่อทำปฏิกิริยากับน้ำแล้วเกิดก๊าซพิษเป็นอันตรายร้ายแรงต่อระบบทางเดินหายใจ

ลำดับที่	ชื่อสารเคมี	UN NO.	ก๊าซพิษ
1	Acetone cyanohydrin, stabilized	1541	HCN
2	Acetyl bromide	1716	HBr
3	Acetyl chloride	1717	HCl
4	Acetyl iodide	1898	HI
5	Ally trichlorosilane, stabilized	1724	HCl
6	Aluminium alkyl halides	3052	HCl
7	Aluminium bromide, anhydrous	1725	HBr
8	Aluminium chloride, anhydrous	1726	HCl
9	Aluminium phosphide	1397	PH ₃
10	Aluminium phosphide pesticide	3048	PH ₃
11	Amyltrichlorosilane	1728	HCl
12	Antimony pentafluoride	1732	HF
13	Benzoyl chloride	1736	HCl
14	Boron tribromide	2692	HBr
15	Bromine pentafluoride	1745	HF, HBr, Br ₂
16	Bromine trifluoride	1746	HF, HBr, Br ₂
17	Butyltrichlorosilane	1747	HCl
18	Calcium dithionite	1923	H ₂ S, SO ₂
19	Calcium hydrosulfite	1923	H ₂ S, SO ₂
20	Calcium phosphide	1360	PH ₃
21	Chlorine dioxide, hydrate, frozen	9191	Cl ₂
22	Chloroacetyl chloride	1752	HCl
23	Chlorosilanes, flammable, corrosive, n.o.s.	2985	HCl
24	Chlorosilanes, corrosive, flammable, n.o.s.	2986	HCl
25	Chlorosilanes, corrosive, n.o.s.	2987	HCl

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 50
ของ 64

เรื่อง รายชื่อสารเคมีเมื่อทำปฏิกิริยากับน้ำแล้วเกิดก๊าซพิษเป็นอันตรายร้ายแรงต่อระบบทางเดินหายใจ

ลำดับที่	ชื่อสารเคมี	UN NO.	ก๊าซพิษ
26	Chlorosilanes,n.o.s.	2985	HCl
27	Chlorosilanes,n.o.s.	2986	HCl
28	Chlorosilanes,n.o.s.	2987	HCl
29	Chlorosilanes,n.o.s.	2988	HCl
30	Chlorosilanes,water-reactive, flammable,corrosive,n.o.s.	2988	HCl
31	Chlorosulfonic acid and Sulfur trioxide mixture	1754	HCl
32	Chromium oxychloride	1758	HCl
33	Dimethyldichlorosilane	1162	HCl
34	Fluorosulfonic acid	1777	HF
35	Iodine pentafluoride	2495	HF
36	Lithium amide	1412	NH ₃
37	Lithium nitride	2806	NH ₃
38	Magnesium aluminium phosphide	1419	PH ₃
39	Magnesium diamide	2004	NH ₃
40	Magnesium phosphide	2011	PH ₃
41	Metal alkyl halides, n.o.s.	3049	HCl
42	Metal alkyl halides, water- reactive,n.o.s.	3049	HCl
43	Metal aryl halides, n.o.s.	3049	HCl
44	Metal aryl halides, water- reactive,n.o.s.	3049	HCl
45	Methyldichlorosilane	1242	HCl
46	Methyltrichlorosilane	1250	HCl
47	Octyltrichlorosilane	1801	HCl
48	Phosphorus oxybromide	1939	HBr
49	Phosphorus oxybromide , molten	2576	HBr
50	Phosphorus oxybromide ,solid	1939	HBr
51	Phosphorus oxychloride	1810	HCl
52	Phosphorus pentabromide	2691	HBr
53	Phosphorus pentachloride	1806	HCl
54	Phosphorus pentasulphide,free from yellow and white Phosphorus	1340	H ₂ S

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 51
ของ 64

เรื่อง รายชื่อสารเคมีเมื่อทำปฏิกิริยากับน้ำแล้วเกิดก๊าซพิษเป็นอันตรายร้ายแรงต่อระบบทางเดินหายใจ

ลำดับที่	ชื่อสารเคมี	UN NO.	ก๊าซพิษ
55	Phosphorus trichloride	1809	HCl
56	Potassium cyanide	1680	HCN
57	Potassium phosphide	2012	PH ₃
58	Rodiaoactive material , Uranium hexafluoride , fissile	2977	HF
59	Rodiaoactive material , Uranium hexafluoride , non-fissile or fissile excepted	2978	HF
60	Silicon tetrachloride	1818	HCl
61	Sodium cyanide	1689	HCN
62	Sodium dithionite	1384	H ₂ S, SO ₂
63	Sodium hydrosulfite	1384	H ₂ S, SO ₂
64	Sodium phosphide	1432	PH ₃
65	Stannic phosphides	1433	PH ₃
66	Stronium phosphide	2013	PH ₃
67	Sulfur chlorides	1828	HCl, SO ₂ , H ₂ S
68	Sulfuryl choride	1834	HCl, SO ₃
69	Thionyl chloride	1836	HCl, SO ₂
70	Titanium tetrachoride	1838	HCL
71	Trichloroacetyl chloride	2442	HCl
72	Trichlorosilane	1295	HCl
73	Trimethylchlorosilane	1298	HCl
74	Uranium hexafluoride,fissile containing more than 1% Uranium - 235	2977	HF
75	Uranium hexafluoride , fissile exceoted	2978	HF
76	Uranium hexafluoride,low specific activity	2978	HF
77	Uranium hexafluoride , non-fissile	2978	HF
78	Zinc phosphide	1714	PH ₃

หมายเหตุ : Br₂ Bromine HBr Hydrogen bromide HCN Hydrogen cyanide HI Hydrogen iodide
H₂S Hydrogen sulfide SO₂ Sulfur dioxide SO₃ Sulfur trioxide NH₃ Ammonia
Cl₂ Chlorine HCl Hydrogen chloride HF Hydrogen fluoride PH₃ Phosphine
H₂S Hydrogen sulphide SO₂ Sulphur dioxide SO₃ Sulphur trioxide

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 52
ของ 64

เรื่อง การปรับสภาพความเป็นกลางกรณีกรดทรู่วไหล

การปรับสภาพความเป็นกลางกรณีกรดทรู่วไหล

สารที่ใช้ปรับสภาพ ความเป็นกลาง	กรดซัลฟูริก (H ₂ SO ₄)			กรดไนตริก (HNO ₃)			กรดไฮโดรคลอริก (HCl)			กรดฟอสฟอริก (H ₃ PO ₄)		
	ความเข้มข้น 98% (ถ.พ 1.84)			ความเข้มข้น 70% (ถ.พ 1.50)			ความเข้มข้น 38%, ถ.พ 1.20			ความเข้มข้น 85%, ถ.พ 1.69		
	1 กก.	1 ลิตร	1 ลบ.ม.	1 กก.	1 ลิตร	1 ลบ.ม.	1 กก.	1 ลิตร	1 ลบ.ม.	1 กก.	1 ลิตร	1 ลบ.ม.
ปูนดิบ (CaO) (หน่วย : กก.)	1.27	1.03(1.05)	1037.72	0.71	0.46(0.66)	462.44	0.64	0.34(0.90)	346.44	1.62	1.21(1.43)	1214.11
ปูนขาว (Ca(OH) ₂) (หน่วย : กก.)	1.69	1.36(1.39)	1374.62	0.91	0.60(0.87)	611.82	0.87	0.45(1.20)	457.68	2.13	1.60(1.89)	1605.04
แคลเซียมคาร์บอเนต (CaCO ₃) (หน่วย : กก)	2.27	1.85(1.89)	1859.31	1.24	0.82(1.18)	824.77	1.16	0.61(1.63)	619.77	2.89	2.18(2.57)	2193.03
โซดาแอส (Na ₂ CO ₃) (หน่วย : กก)	2.40	1.96(1.99)	1970.55	1.31	0.87(1.26)	874.03	1.22	0.65(1.72)	656.32	3.07	2.31(2.72)	2320.16

หมายเหตุ : 1. ตัวอย่างวิธีการคำนวณหาปริมาณสารที่ใช้ปรับสภาพความเป็นกลางในตารางนี้ (หน่วยเป็น กิโลกรัม, ลิตรและลบ.ม.) ถูกนำมาใช้ปรับสภาพให้เป็นกลางจากการได้รับกรดที่ความเข้มข้นเฉพาะ (เช่น กรดซัลฟูริกเข้มข้น 98%, กรดไนตริกเข้มข้น 70%, กรดไฮโดรคลอริกเข้มข้น 38% และกรดฟอสฟอริกเข้มข้น 85%)

เมื่อกรดไฮโดรคลอริกหก 1 กก. จะต้องใช้ปูนดิบ (Quicklime) ในการปรับสภาพให้เป็นกลาง 1.27 กก. ดังนั้นถ้ามีกรดไฮโดรคลอริกหก 100 กก. ต้องใช้ปูนขาว $100 \times 1.27 = 127$ กก.

ถ้าทราบจำนวนเป็นลิตรหรือลูกบาศก์เมตร สามารถประเมินจำนวนสารปรับสภาพความเป็นกลางที่จะใช้ได้ตามตาราง ยกตัวอย่าง เช่น ถ้ามีกรดไนตริกหก 100 ลิตร ต้องใช้แคลเซียมคาร์บอเนต $100 \times 0.82 = 82$ กก.

ส่วนตัวเลขที่อยู่ในวงเล็บในตาราง เช่น (1.05) คือปริมาณปูนดิบที่มีหน่วยเป็น กก.ที่ถูกใช้สำหรับปรับสภาพความเป็นกลางกรดซัลฟูริก 1 ลิตร ที่ความเข้มข้นกรด 100% ดังนั้น ค่าที่กำหนดให้สามารถใช้ในการคำนวณหาปริมาณสารปรับสภาพความเป็นกลาง เมื่อทราบความเข้มข้นและปริมาณของกรดได้ เช่น ถ้ากรดไฮโดรคลอริกหกซึ่งมีความเข้มข้น 10% ปริมาณ 100 ลิตรและใช้โซดาแอสมาปรับสภาพ สามารถนำมาคำนวณได้ ดังนี้

1) หาปริมาณกรดความเข้มข้น 10%ก่อน ดังนี้ กรดไฮโดรคลอริก ความเข้มข้น 100 มีเนื้อสาร 1.72 ถ้า กรดไฮโดรคลอริก ความเข้มข้น 10 มีเนื้อสาร $(10 \times 1.72)/100 = 0.172$

2) นำมาคูณหาปริมาณลิตรที่หก เท่ากับ $100 \times 0.172 = 17.2$ นั่นคือต้องใช้โซดาแอส 17.2 กก. ค่าที่คำนวณได้จะมีประสิทธิภาพที่ดีควรเพิ่มปริมาณสารที่ใช้ปรับสภาพอีก 10% นั่นคือต้องใช้โซดาแอส $17.2 + 1.7 \sim 19$ กก.

2. การแปลงหน่วย : 1 gallon = 3.785 ลิตร

1 ปอนด์ = 0.45 กก.

1 ลบ.ฟ. = 0.028317 ลบ.ม.

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 53
ของ 64

เรื่อง หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อสนับสนุนการปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมีในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

รายการ	การสื่อสาร	
	โทรศัพท์	โทรสาร
สำนักงานป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยกรุงเทพมหานคร	0 2354 6858	0 2357 6842
สำนักงานเขต		
1. สำนักงานเขตคลองสาน	0 2437 5279, 0 2437 2309	0 2437 5279 ต่อ 5095
2. สำนักงานเขตคลองสามวา	0 2548 0336, 0 2548 0325	0 2548 0322
3. สำนักงานเขตคลองเตย	0 2249 0751	0 2249 0260
4. สำนักงานเขตคันนายาว	0 2510 2690	0 2510 2690
5. สำนักงานเขตจตุจักร	0 2513 3444, 0 2513 9947	0 2513 9946
6. สำนักงานเขตจอมทอง	0 2427 1240, 0 2427 2738	0 2427 4892
7. สำนักงานเขตดอนเมือง	0 2565 9424 – 33, 0 2565 9409	0 2565 9415
8. สำนักงานเขตดินแดง	0 2246 5379, 0 2246 8546	0 2247 2414
9. สำนักงานเขตดุสิต	0 2243 5311 – 5, 0 2243 0895	0 2243 5311 – 5 ต่อ 5412
10. สำนักงานเขตตลิ่งชัน	0 2424 2515, 0 2424 9702	-
11. สำนักงานเขตทวีวัฒนา	0 2441 4973 – 84	-
12. สำนักงานเขตทุ่งครุ	0 2464 4385, 0 2464 4393	0 2464 4385
13. สำนักงานเขตธนบุรี	0 2465 0025, 0 2465 5053	0 2465 0025
14. สำนักงานเขตบางกะปิ	0 2377 5495, 0 2375 8850	0 2377 4337
15. สำนักงานเขตบางกอกน้อย	0 2424 0056, 0 2424 7880	0 2424 6847
16. สำนักงานเขตบางกอกใหญ่	0 2457 0069, 0 2868 2481	0 2868 2480
17. สำนักงานเขตบางขุนเทียน	0 2415 1522, 0 2415 1694	0 2415 1522
18. สำนักงานเขตบางเขน	0 2521 0551, 0 2552 8062	-
19. สำนักงานเขตบางคอแหลม	0 2291 3800, 0 2291 0284	0 2289 2816
20. สำนักงานเขตบางซื่อ	0 2586 9977, 0 2586 9982	0 2586 9971
21. สำนักงานเขตบางนา	0 2397 3695 – 7 ต่อ 6055 – 6	0 2397 3593
22. สำนักงานเขตบางบอน	0 2450 3293, 0 2450 3272	0 2450 3294
23. สำนักงานเขตบางพลัด	0 2424 3777, 0 2434 6371	-
24. สำนักงานเขตบางรัก	0 2236 1395, 0 2236 1514	0 2236 2400
25. สำนักงานเขตบางแค	0 2454 5927, 0 2454 6001	0 2454 5943

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 54
ของ 64

เรื่อง หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อสนับสนุนการปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมีในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

รายการ	การสื่อสาร	
	โทรศัพท์	โทรสาร
26. สำนักงานเขตบึงกุ่ม	0 2374 6000, 0 2374 9521	0 2374 1217
27. สำนักงานเขตปทุมวัน	0 2215 3820, 0 2214 1044	0 2215 0475
28. สำนักงานเขตประเวศ	0 2328 7149	0 2328 7149 ต่อ 6359
29. สำนักงานเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย	0 2281 3001, 0 2281 3965	-
30. สำนักงานเขตพญาไท	0 2279 4145, 0 2279 4144	0 2619 6060
31. สำนักงานเขตพระนคร	0 2628 9068, 0 2281 8921	0 2281 5576
32. สำนักงานเขตพระโขนง	0 2311 3099, 0 2311 3538	0 2311 1107
33. สำนักงานเขตภาษีเจริญ	0 2413 0565 ต่อ 6607 – 6610	0 2413 0565 ต่อ 6610
34. สำนักงานเขตมีนบุรี	0 2540 7157, 0 2543 7173	-
35. สำนักงานเขตยานนาวา	0 2294 4422, 0 2294 2397	0 2295 3540
36. สำนักงานเขตราชเทวี	0 2354 4201 ต่อ 6756, 0 2354 4214	0 2354 4210 ต่อ 6757
37. สำนักงานเขตราษฎร์บูรณะ	0 2428 4747, 0 2428 4884 ต่อ 6819	0 2427 4727 ต่อ 6809
38. สำนักงานเขตลาดกระบัง	0 2326 9149, 0 2326 9008	0 2326 8065
39. สำนักงานเขตลาดพร้าว	0 2530 6641, 0 2539 7773	-
40. สำนักงานเขตวังทองหลาง	0 2394 9151, 0 2934 9233	-
41. สำนักงานเขตวัฒนา	0 2381 8930, 0 2381 3943	0 2381 8930 ต่อ 7008
42. สำนักงานเขตสะพานสูง	0 2372 2918 – 23, 0 2372 2940 – 45	-
43. สำนักงานเขตสาทร	0 2212 6087, 0 2211 2627	-
44. สำนักงานเขตสายไหม	0 2533 3805, 0 2991 4923 – 7	-
45. สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์	0 2234 9688, 0 2233 0846	-
46. สำนักงานเขตสวนหลวง	0 2322 6688, 0 2322 4668	0 2322 6224
47. สำนักงานเขตหนองจอก	0 2543 1143, 0 2543 1477	0 2543 2346
48. สำนักงานเขตหนองแขม	0 2421 0939, 0 2421 1227	0 2421 3820
49. สำนักงานเขตหลักสี่	0 2882 2081 – 2, 0 2576 1440	-
50. สำนักงานเขตห้วยขวาง	0 2277 9100 – 3, 0 2276 9959	0 2277 4430

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 55
ของ 64

เรื่อง หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อสนับสนุนการปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมีนอกพื้นที่
กรุงเทพมหานคร

รายการ	การสื่อสาร		
	โทรศัพท์	มือถือ	โทรสาร
1. สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1 (เชียงใหม่)	0 53112 725-6	-	0 5335 7992 - 3
2. สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 2 (ลำปาง)	0 54227-201, 0 54217-331, 0 54218-607	-	0 5422 7207
3. สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 3 (พิษณุโลก)	0 5531 1172	-	0 5531 1256
4. สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 4 (นครสวรรค์)	0 5629 9373 - 5	-	0 5629 9373 - 5
5. สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 5 (นครปฐม)	0 3427 5339 0 3427 5340	-	0 3427 5340 0 3427 5339
6. สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6 (นนทบุรี)	0 2968 8534	-	0 2968 8061 - 2
7. สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 7 (สระบุรี)	0 3626 6163 0 3626 7987	-	0 3626 7031
8. สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (ราชบุรี)	0 3233 7310	-	0 3231 5044
9. สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 9 (อุตรธานี)	0 4221 2613 - 4	-	0 4224 7932
10. สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 10 (ขอนแก่น)	0 43246 772-3	-	0 4324 6772 - 3
11. สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 11 (นครราชสีมา)	0 4425 1986, 0 4424 2818	-	0 4424 3480
12. สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 12 (อุบลราชธานี)	0 4528 5071 0 4528 5073	-	0 4531 4705
13. สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13 (ชลบุรี)	0 3828 2381 - 3 0 3827 6909	-	0 3827 5420
14. สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 14 (สุราษฎร์ธานี)	0 7727 2789 0 7722 3105	-	0 7727 2584
15. สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 15 (ภูเก็ต)	0 7621 9329 0 7621 9415	-	0 7621 9603
16. สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 (สงขลา)	0 7431 1882 0 7432 4713	-	0 7431 3419

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 56
ของ 64

เรื่อง หมายเลขโทรศัพท์ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 1 – 12

เขต	จังหวัดที่เป็น สถานที่ตั้งศูนย์	จังหวัดในเขต ความรับผิดชอบ	การสื่อสาร		
			โทรศัพท์	มือถือ	โทรสาร
1	ปทุมธานี	นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ พระนครศรีอยุธยา นครนายก ฉะเชิงเทรา	0 2567 2573	-	0 2567 2572
2	สุพรรณบุรี	อ่างทอง ลพบุรี ชัยนาท สิงห์บุรี สุพรรณบุรี กาญจนบุรี	0 3554 5462 – 4	-	0 3554 5462 0 3555 5614
3	ปราจีนบุรี	ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง ตราด จันทบุรี ปราจีนบุรี สระแก้ว	0 3729 1750 – 5	-	0 3729 1747 0 3729 1750
4	ประจวบคีรีขันธ์	นครปฐม ราชบุรี เพชรบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ประจวบคีรีขันธ์	0 3262 2375 – 6 0 3262 2376 0 3262 1983 0 3262 2377	-	0 3255 9184
5	นครราชสีมา	นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรี สะเกษ สระบุรี	0 4425 4861 0 4424 2967	-	0 4424 2820 0 4424 6909
6	ขอนแก่น	ขอนแก่น เลย หนองคาย อุดรธานี หนองบัวลำภู มหาสารคาม ร้อยเอ็ด	0 4323 6632 0 4323 7359	-	0 4324 2130 0 4323 7359
7	สกลนคร	กาฬสินธุ์ นครพนม สกลนคร มุกดาหาร ยโสธร อุบลราชธานี อำนาจเจริญ	0 421 1389	-	0 4271 1390
8	กำแพงเพชร	กำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ สุโขทัย อุทัยธานี	0 5571 03289-99	-	0 5571 0393 0 5571 0395

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 57
ของ 64

เรื่อง หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 1-12

เขต	จังหวัดที่เป็น สถานที่ตั้งศูนย์	จังหวัดในเขต ความรับผิดชอบ	การสื่อสาร		
			โทรศัพท์	มือถือ	โทรสาร
9	พิษณุโลก	พิษณุโลก พิจิตร เพชรบูรณ์ แพร่ น่าน อุตรดิตถ์	0 5531 1165	-	0 5531 1366 0 5531 1440
10	ลำปาง	เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน	0 5421 7877 0 5421 8124 0 5421 8346	-	0 5421 8235 0 5423 0947
11	สุราษฎร์ธานี	สุราษฎร์ธานี ชุมพร ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ นครศรีธรรมราช	0 7725 3559	-	0 7725 3560
12	สงขลา	สงขลา ตรัง สตูล ยะลา พัทลุง นราธิวาส ปัตตานี	0 7425 1162 – 3	-	0 7425 1846 0 7425 1166

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 58
ของ 64

เรื่อง หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด

สำนักงานป้องกัน และบรรเทา สาธารณภัยจังหวัด	รายชื่อหัวหน้าสำนักงานฯ	การสื่อสาร		
		โทรศัพท์	มือถือ	โทรสาร
กระบี่	นายกวี สุคันธเมศวร์	0 7561 2690	0 9969 6717 0 1607 0360	0 7561 2649 0 7561 2735
กาญจนบุรี	นายไชโย ฤทธิรงค์	0 3451 6795	0 9969 6718 0 1619 2308	0 3451 5998 0 3451 6795
กาฬสินธุ์	นายวีระพงษ์ ระวิโรจน์	0 4381 4694	0 9969 6719 0 1436 9183	0 4381 4694 0 4381 4831
กำแพงเพชร	นายวิญญู ภัคดีอักษร	0 5571 0104-5	0 9969 6720 0 1888 0352	0 5571 0048
ขอนแก่น	นางสุพรรณรัตน์ แสงมาลี	0 4333 1358	0 9969 6721	0 4333 1358
จันทบุรี	นายดำริ วชิโรดม	0 3931 2100	0 1833 6251 0 9969 6722	0 3931 2097 0 3931 2100
ฉะเชิงเทรา	น.ส.งามพิศ แก้วประดิษฐ์	0 3853 6025	0 9969 6723 0 1649 2372	0 3853 6026
ชลบุรี	นายประทีป เพชรงาม	0 3827 8031	0 9969 6724	0 3827 8032
ชัยนาท	นายสันต์ สร้อยแสง	0 5641 2083	0 9969 6725	0 5641 3986
ชัยภูมิ	นายสิทธิพล เสงี่ยม	0 4482 1433	0 9969 6726	0 4481 3325
ชุมพร	นายจุมพฏ จันเรียง	0 7750 2257 - 6	0 9969 6727 0 1787 9795	0 7750 3230
เชียงใหม่	นางภัทราวรรณ สดุดี	0 5322 1470	0 9969 6729	0 5322 1470
เชียงราย	นายสุเทพ เดชชัยศรี	0 5371 1406	0 9969 6728	0 5371 7463 0 5371 5461
ตรัง	นายสันต์ จันทรวงษ์	0 7522 0153	0 1895 0271	0 7522 0153 0 7521 4382
ตราด	นายบุญช่วย น้อยสันเทียะ	0 3952 5727 - 8 0 3953 1302	0 9969 6731 0 1374 5705	0 3952 5725
ตาก	รอ.ทวีชัย หนูนิมิตร	0 5551 5754	0 9969 6732	0 5551 5975
นครนายก	นางจรัส ไยเยื่อ	0 3738 6209	0 1843 5905	0 3738 6484
นครปฐม	รท.ธีระ สันติเมธี	0 3424 4481	0 9969 6734	0 3434 0241
นครพนม	นายปราโมทย์ ประสงค์วิวัฒนา	0 4251 1025	0 9 9696 735	0 4251 4065

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 59
ของ 64

เรื่อง หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด

สำนักงานป้องกัน และบรรเทา สาธารณภัยจังหวัด	รายชื่อหัวหน้าสำนักงานฯ	การสื่อสาร		
		โทรศัพท์	มือถือ	โทรสาร
นครราชสีมา	นายจิระพงศ์ อธิภักดิ์	0 4425 4560	09969 6736 0 1879 4831	0 4424 2280
นครศรีธรรมราช	นางเพ็ญศรี แก้วคุ้มภัย	0 7537 8792	0 9969 6737 0 1893 3652	0 7535 8440
นครสวรรค์	นายพิจิตร วัฒนศักดิ์	0 5625 6015	0 9969 6738	0 5625 6015
นนทบุรี	นายจำลอง มาบำรุง	0 2591 2471	0 1910 8799 0 1986 7574	0 2591 2474
นราธิวาส	นายเมธา เมฆารัฐ	0 7353 2132	0 9969 6740	0 7353 2134
น่าน	นายรัช เพชรวิระ	0 5474 1061 0 5477 5581-4	0 9969 6741	0 5474 1061 0 5477 5583
บุรีรัมย์	นายพรเชษฐ์ แสงทอง	0 4462 5355	0 9969 6742	0 4462 5355
ปทุมธานี	นายสมพงษ์ สถิตสถาพร	0 2581 7119	0 9969 6743	0 2581 7122
ประจวบคีรีขันธ์	นายธีระ เหลียวสุธีร์	0 3260 2061	0 9969 6744	0 3260 4571
ปราจีนบุรี	นายกนก ปฐมนุพงศ์	0 3745 4129	0 1293 1672	0 3745 4420
ปัตตานี	นายไผ่ชอล เกษตรกาลาม์	0 7333 3623	0 1959 3984 0 9969 9746	0 7341 4280
พระนครศรีอยุธยา	นางวิมล ไชยวัฒน์	0 3533 5803	0 9969 6747	0 3533 5210
พะเยา	ว่าที่ ร.ต.นพดล รัตนสุวรรณ	0 5448 4813	0 9758 4774	0 5448 4813
พังงา	นายธนิศ ชูชาติพงษ์	0 7644 0446	0 9969 6749	0 7641 2526
พัทลุง	นางพรณี อึ้งสกุล	0 7462 0300	0 9969 6750	0 7461 1652
พิจิตร	นายประพันธ์ ภัคดีนิติ	0 5661 5932	0 9969 6751	0 5661 5932
พิษณุโลก	นายบุญยิ่ง คุ่มสุพรรณ	0 5523 0537	0 9969 6752	0 5523 0398
เพชรบุรี	นายฉัตรชัย ทองแป้น	0 3242 6230 0 3242 8275	0 9969 6753	0 3242 6230 0 3242 8277
เพชรบูรณ์	นายวิรัตน์ สรรพศิริ	0 5674 1270 0 5671 2891-3	0 9969 6754	0 5674 1278
แพร่	นายสัมฤทธิ์ วิชัยทา	0 5464 9713 - 4	0 9969 6755	0 5464 9714
ภูเก็ต	นายกวี สุคันธเมศร์	0 7627 3019-20	0 9969 6756	0 7627 3023
มหาสารคาม	นายพีระพงษ์ บุญผามะตานัง	0 4371 1231	0 9969 6757	0 4377 7314

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 60
ของ 64

เรื่อง หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด

สำนักงานป้องกัน และบรรเทา สาธารณภัยจังหวัด	รายชื่อหัวหน้าสำนักงานฯ	การสื่อสาร			
		โทรศัพท์	มือถือ	โทรสาร	
แม่ฮ่องสอน	นายสมคิด มานุกาณ์	0 5361 4313	0 9969 6759	0 5361 4313	
	มุกดาหาร	นายเวชสุวรรณ อาจิวชัย	0 4263 0806	0 9969 6758	0 4263 0806
ยะลา	นายสำเร็จ วงศ์มณีวรรณ นายประพัฒน์ ชูสิน	0 7320 3560-1	0 9969 6762	0 7320 3559	
		0 4571 2244	0 1887 3204	0 4571 2244	
			0 9969 6761		
ร้อยเอ็ด	นายสุรพล นิวาสประกฤติ	0 4351 3097	0 9969 6763	0 3451 3097	
	ระนอง	นายอวยพร จันตระกุล	0 7782 3257	0 9969 6764	0 7781 3403
ระยอง	นางพิศุไธโร ปานทิพย์ นายสัมพันธ์ เพชรภรณ์	0 7781 3402		0 7782 3257	
		0 3869 4129-34	0 1726 0204	0 3869 4129	
		0 3222 7554	0 9969 6766	0 3222 7536	
ลพบุรี	นายธีระศักดิ์ ทรัพย์ศิริ		0 6001 5961	0 3222 7555	
		0 3641 4480	0 9969 6768	0 3641 4481	
ลำปาง	นายสัลเลข คำใจ	0 5426 5073	0 9969 6769	0 5426 5072	
	ลำพูน	นายชุมพร อินตะเทพ	0 5356 2963	0 9969 6770	0 5356 2963
	เลย	นายสุเทพ มณีโชติ	0 4281 1871	0 9969 6771	0 4281 1871
			0 4286 1580	0 1886 5671	
ศรีสะเกษ	นายสุทิน แจ่มจำรัส	0 4561 2587	0 9969 6772	0 4561 2589	
สกลนคร	นายบุญส่ง วิจักษณบุญ	0 4271 1771	0 9969 6760	0 4271 1771	
สงขลา	นายวิจิตร จันทรปาน	0 7431 6380-4	0 1478 6760	0 7431 6380	
สตูล	นายสมเกียรติ อินทรคำ	0 7472 2121-2	0 1897 5241	0 7472 2296	
สมุทรปราการ	นายชูชัย พงษ์กิจเดชโชติ	0 2395 4802	0 9969 6775	0 2395 4801-2	
สมุทรสงคราม	นายเจษฎา วัฒนานุกัษ	0 3476 4591	0 9969 6778	0 3476 4591	
สมุทรสาคร	นายบุญเสริม นิเวศอนันต์กุล	0 3442 4981-4	0 9969 6779	0 3442 6424	
สระบุรี	นายสถาพร ภูมิรัตน์	0 3621 2238	0 9969 6802	0 3621 2238	

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 61
ของ 64

เรื่อง หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด

สำนักงานป้องกัน และบรรเทา สาธารณภัยจังหวัด	รายชื่อหัวหน้าสำนักงานฯ	การสื่อสาร		
		โทรศัพท์	มือถือ	โทรสาร
สระแก้ว	นายสงวน โกษารัตน์	0 3621 2238	0 9969 6802	0 3742 5502
สิงห์บุรี	นายโชคชัย สายวริน	0 3652 0041	0 9969 6803 0 1795 0091	0 5561 1728
สุโขทัย	นายพิพัฒน์ เอกภาพันธ์	0 5561 2415	0 9969 6804 0 1474 7889	0 5561 2415
สุพรรณบุรี	นายธวัชชัย สหชาติมานพ	0 3553 6067 0 3553 6066-71 0 3553 6069	0 1293 1672	0 0553 6068
สุราษฎร์ธานี	นายอนุชา วชิรานุวัฒน์	0 7727 5550 - 1	0 9969 6806 0 1725 3589	0 7727 5551
สุรินทร์	นายวิเศษ สถิตพัฒน์กุล	0 4471 3674	0 9969 6807 0 1760 2537	0 4471 3674
หนองคาย	นายชรินทร์ สุวรรณภูเต	0 4242 0732 0 4242 0736	0 9969 6808	0 4242 1014
หนองบัวลำภู	นายประมวล ลากจิตต์	0 4231 1493	0 9969 6809	0 4231 2755
อ่างทอง	นายธีรศักดิ์ ทรัพย์ศิริ	0 3564 0022	0 9969 6810	0 3564 0022
อุบลราชธานี	นายสุขสันต์ บุญโทแสง	0 4531 3001	0 9969 6815 0 1876 7968	0 4531 3003
อุทัยธานี	นายไพรัช พันทอง	0 5657 1635	0 9969 6814 0 1324 9276	0 5657 1635
อุดรธานี	นายอนุชิต ชันระมูล	0 4229 0359 0 4229 0392	0 9969 6812	0 4229 0359 0 4229 0392
อุดรดิตถ์	นายประสิทธิ์ ปิ่นวิรุพท์	0 5541 7989	0 9969 6813	0 5541 7989
อำนาจเจริญ	นายบพิตร พันธุ์พินิจ	0 4551 1954	0 1874 9207 0 1174 3898	0 4551 1954

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 62
ของ 64

เรื่อง หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัด	รายชื่อหัวหน้าสำนักงานฯ	การสื่อสาร		
		โทรศัพท์	มือถือ	โทรสาร
กระบี่	นายอาทิตย์ ละเอียดดี	0 7561 1043	0 1752 0027	0 7561 1396
กาญจนบุรี	นายวินิจ รักชาติ	0 3451 1566 0 3451 1274	0 1752 0038 0 1603 1345	0 3451 4415
กาฬสินธุ์	นายสุระพงษ์ ศรีอักษร	0 4381 1778	0 1725 2073 0 5744 4493	0 4381 1778
กำแพงเพชร	นายมนโพนัท หัวเมืองแก้ว	0 5571 1288 0 5571 7090	0 1752 0127 0 1472 2227	0 5571 1288
ขอนแก่น	นายธัญญา เนติธรรมกุล	0 4323 7917	0 1752 0131 0 1965 7397	0 4323 7279
จันทบุรี	นายกิตติพงษ์ ตั้งอมรสติชัย	0 3931 1016	0 1752 0141 0 1878 7819	0 3932 2320
ฉะเชิงเทรา	นายสมศักดิ์ ไทยาพงศ์สกุล	0 3851 5217 0 3881 7713	0 1752 0142 0 6830 4717 0 6687 0506	0 3851 1053
ชลบุรี	นายวัลลภ แว่วจิต	0 3827 8171 0 3839 8268	0 1812 7229	0 3839 8268
ชัยนาท	นายดำรง เชื้อมโหสง	0 5641 3040 0 5641 6529	0 1874 7736 0 1752 0151	0 5641 6529
ชัยภูมิ	นายชุมสาย ชำนาญคำ	0 4481 8478 0 4481 1478	0 1752 0156 0 1760 8376	0 4481 1497
ชุมพร	นายบริกัณฑ์ ทองวิจิตร	0 7750 3019	0 1752 0181 0 1752 0181	0 7750 2565
เชียงใหม่	นายภูซงค์ อินสมพันธ์ุ	0 5321 7265 0 5340 8997	0 1752 0215	0 5340 8997 0 5327 5265
เชียงราย	นายพินิจ ตรีลัมพ์	0 5371 1445	0 9856 4874	0 5371 1445
ตรัง	นายสุรินทร์ วิวัจนสิรินทร์	0 7521 8983 0 7521 5615	0 9812 3234	0 7522 0305

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 63
ของ 64

เรื่อง หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัด	รายชื่อหัวหน้าสำนักงานฯ	การสื่อสาร		
		โทรศัพท์	มือถือ	โทรสาร
ตราด	นายวิรัช เบ็ญจพันธุ์ทวี	0 3951 1157	0 1752 0252	0 3952 0057 0 3951 1157
ตาก	นายวิริยะ ช่วยบำรุง	0 5551 1763	0 1993 3344	0 5551 1763
นครนายก	นายชวลิต อรุณพัฒน์พงศ์	0 3731 1776	0 1752 0285	0 3751 1763
นครปฐม	นางสาวจรรุภา อยู่พูล	0 3434 0025-6	0 1752 0296	0 3434 0025-6
นครพนม	นายสุระพงษ์ ศรีอักษร	0 4251 1505	0 1725 2073 0 5744 4493	0 4251 1505
นครราชสีมา	นายชูศักดิ์ ตั้งศิริไพบูลย์	0 4434 7933-4	0 1752 0358	0 4435 7935
นครศรีธรรมราช	นายวีระศักดิ์ วงศ์วิวัฒน์	0 7535 6218 ต่อ 222-8	0 1752 0387	0 7534 1010
นครสวรรค์	นายอนันต์ โตวิริยะเวช	0 5622 4635 0 5622 1913	0 1752 0399	0 5622 8058
นนทบุรี	นายฉลอง ของเต็ม	0 2580 0727-8	0 1752 0443 0 9635 9763	0 2580 0727
นราธิวาส	นายไชยรงค์ ธนารักษ์	0 7351 3311	0 1642 1353	0 7351 3311
น่าน	นายคมศักดิ์ โสภารัตน์	0 5477 1676 0 5474 1376	0 1752 0477	0 5471 0136
บุรีรัมย์	นายศิริบูลย์ ภูมิเหล่าแจ้ง	0 4461 1102	0 1752 0482	0 4461 1102
ปทุมธานี	นายบรรลือ ต.วัฒน์ผล	0 2593 4068-9 0 2581 6688	0 9812 0348	0 2581 6171
ประจวบคีรีขันธ์	นายอุดม ธารีจิตร	0 3261 1275	0 1880 9097	0 3260 2496
ปราจีนบุรี	นายกิติ กังสดาล	0 3745 2104	0 1752 0357	0 7334 8432

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 64
ของ 64

เรื่อง หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัด	รายชื่อหัวหน้าสำนักงานฯ	การสื่อสาร		
		โทรศัพท์	มือถือ	โทรสาร
ปัตตานี	นางจินตวดี พิทยเมธากุล	0 7333 1594	0 1752 0546 0 1959 5971	0 7334 8432
พระนครศรีอยุธยา	นายโชคชัย มณีนาค	0 3533 6356	0 1840 8249	0 3533 6356
พะเยา	นายธนุสิทธิ์ เมธาวรรักษ์	0 5443 1639	0 1752 0557 0 1833 5406	0 5448 0599
พังงา	นายวิฑูรย์ ชลายนนาวิณ	0 7644 0619	0 1633 5385	0 7644 0620
พัทลุง	นายอภิชัย เขียร์ศิริกุล	0 7461 3093	0 1752 0632	0 7462 1341
พิจิตร	นายชาญศักดิ์ สีขันชกนาค	0 5661 1295	0 1752 0638	0 5661 1295
พิษณุโลก	นายมังกร กมลธนากุล	0 5525 1297 0 5523 1541	0 1752 0656	0 5525 1297 0 5523 1541
เพชรบุรี	นายปรีชา พานิชมาก	0 3242 5028	0 1752 0661 0 1923 9474	0 3242 5028
เพชรบูรณ์	นายปิติ วงศ์นาวา	0 5671 1446	0 1998 5386	0 5674 1345 0 5674 1319
แพร่	นายบวร กุลติลภ	0 5451 1638	0 1752 0679	0 5451 1637
ภูเก็ต	นายองอาจ ชนะชาญมงคล	0 7621 1067	0 1752 0679	0 7621 1067
มหาสารคาม	นายสมาน มานะกิจ	0 4372 3099	0 1752 0684 0 5857 4234	0 4372 7900
แม่ฮ่องสอน	นายสมศักดิ์ เขื่อนแก้ว	0 5361 2595	0 1752 0708 0 1783 2593	0 5361 2594
มุกดาหาร	นายสมพงษ์ จีราระรื่นศักดิ์	0 4261 4231 0 4260 5442	0 1752 0706 0 1846 3461	0 4261 4231
ยะลา	นายอนันต์ พรหมดนตรี	0 7321 2740 0 7321 2787	0 1752 0736	0 73203525

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 65
ของ 64

เรื่อง หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม จังหวัด	รายชื่อหัวหน้าสำนักงานฯ	การสื่อสาร		
		โทรศัพท์	มือถือ	โทรสาร
ยโสธร	นายศศิพงษ์ เขียนนิลศิริ	0 4571 1601	0 1752 0727	0 4571 4070
ร้อยเอ็ด	นายชัยรัตน์ หินทอง	0 4351 3043	0 1752 0750	0 4351 3043
ระนอง	นายกัณฑ์ภณ ผกาภาณุจันท์	0 7781 1267	0 1847 6333	0 7782 3255
ระยอง	นายสันติ บรรเทงจิตร	0 3861 1008	0 1752 0791	0 3861 4258
ราชบุรี	นายวิชัย อุดมรัตน์ะศิลป์	0 3233 7041	0 1752 0794 0 1730 3007	0 3232 2037
ลพบุรี	นายธีระศักดิ์ บุญชูดวง	0 3641 1060	0 1752 0797	0 3642 2777
ลำปาง	นายทินกร วุฒิวิจารณ์	0 5426 5270	0 1752 0799	0 5426 2541
ลำพูน	นายวรพจน์ ผ่องสมัย	0 5351 1050	0 1952 8800 0 1752 0818	0 5356 1089
เลย	นายภาณุพันธ์ พชรศิลป์	0 4281 1112	0 9703 0222	0 4281 1112
ศรีสะเกษ	นายพรเทพ หิมะเจริญ	0 4561 2877 0 4561 2667	0 1752 0825	0 4563 3204
สกลนคร	นายพนัส วงษ์รัตนะ	0 4271 1460	0 1752 0833	0 4273 3148
สงขลา	นายสุทธิ มโนธรรมพิทักษ์	0 7431 1579	0 1817 2112	0 7432 7428
สตูล	นายศักดิ์พงษ์ สายทอง	0 7471 1039	0 1319 1148 0 5152 5883	0 7472 1391
สมุทรปราการ	นายเรวัต ล้อมเมตตา	0 2395 1115	0 9444 5780	0 2395 2155
สมุทรสงคราม	นายธงชัย สวพงศ์	0 3471 1467	0 1752 0872	0 3471 1467
สมุทรสาคร	นายเชิดชัย จริยะปัญญา	0 3484 0577 0 3441 1681	0 1752 0899 0 1911 7736	0 3481 0300

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี
กรมควบคุมมลพิษ

หมายเลข
เอกสาร
PCD

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ
รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ

แก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 2550

หน้า 66
ของ 64

เรื่อง หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด	รายชื่อหัวหน้าสำนักงานฯ	การสื่อสาร		
		โทรศัพท์	มือถือ	โทรสาร
สระบุรี	นายเสมอ ลิ้มชวงค์	0 3622 3040	0 1906 0340	0 3622 0296 0 3623 1652
สระแก้ว	นายพรชัย ต้นสายเพชร	0 3742 5500	0 1807 3560	0 3742 5500
สิงห์บุรี	นายชัยวัฒน์ เฮงสนั่นกุล	0 3652 3506 0 3652 4596	0 9907 2209	0 3652 3506
สุโขทัย	นายชัยยันต์ สมบูรณ์สิน	0 5661 3352 0 5661 6085	0 1312 9729	0 5561 0635
สุพรรณบุรี	นายชลงศักดิ์ มากชู	0 3553 5426	0 1595 6720	0 3553 5426
สุราษฎร์ธานี	นายศรีสวัสดิ์ เจริญโมรา	0 7727 2349	0 1929 8626	0 7728 9226
สุรินทร์	นายนิพนธ์ อนุกุล	0 4451 1362	0 1752 0982	0 4451 8133
หนองคาย	นายบัญญัติ แสงสว่าง	0 4241 1149 0 4241 2562	0 1936 1416	0 4241 2400
หนองบัวลำภู	นายนิรันดร์ สุรัสวดี	0 4231 1025	0 1752 1015	0 4231 1823
อ่างทอง	นายมงคล มุลมณี	0 3561 5995-6 0 3561 1184	0 1752 1025 0 1847 6263	0 3561 1184
อุบลราชธานี	นายจรรยา วิไลภรณ์	0 4524 2133 04525 4084	0 1847 7718	0 4525 4084
อุทัยธานี	นายวัลลภ เสือดี	0 5651 1009	0 1752 1077 0 1888 4398	0 5651 3159
อุดรธานี	นายสมเกียรติ ศรีมหาบรรณ	0 4221 2588	0 17521056 0 1866 9622	0 4221 2588
อุตรดิตถ์	นายมานิตย์ วัฒนพันธ์	0 5541 1056 0 5541 1984	0 1992 8427	0 5544 0532
อำนาจเจริญ	นายวิษณุ รัตนพันธ์	0 4545 1702 0 4551 1986	0 1752 1047	0 4545 1702

 กรมควบคุมมลพิษ POLLUTION CONTROL DEPARTMENT	ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี กรมควบคุมมลพิษ	หมายเลข เอกสาร PCD
แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายกรมควบคุมมลพิษ รองรับนโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ	แก้ไขครั้งที่ : 00 วันที่บังคับใช้ : 2550	หน้า 67 ของ 64

เอกสารอ้างอิง

1. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 2548 แผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ. 2548 (ภาคการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)
2. สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ 2548
3. กรมควบคุมมลพิษ 2545 “คู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีระดับจังหวัด”
4. ผศ.ดร.วันที พันธุ์ประสิทธิ์ 2545 “แนวทางการปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยในการตอบโต้เหตุฉุกเฉินสารเคมี”, (Standard Operation Safety Guides)
5. ผศ.ดร.วันที พันธุ์ประสิทธิ์ 2545 “การตอบโต้เหตุฉุกเฉินสารเคมี”, (Chemical Emergency Response)
6. National Response Term 1987 Hazardous Material Emergency Planning Guide (NRT – 1)
7. Tranpost Canada (TC) , The U.S. Department of Transportation (DOT), The Secretariat of Transport and Communication of Maxcico (SCT) Emergency Response Guide Book 2000 (ERG 2000)